

Sovietų diktatorių Stalinas praėjusią savaitę Maskvoje kalbėjo per radiją. Jis atsisakė į visus sovietų "respublikų" gyventojus be mažiausio delsimo burtis ir vaduoti bolševikinę tėvynę, kurią naciai užpuolė ir pasirengę ją užkariauti.

Amerikos angliška spauda piktinasi Stalino kalba. Tai dėl to, kad tas raudonasis siaubas nacių puolimą vadina pasalingu, išdavikiškuoju. Jis pareiškė, girdi, sovietai ramybėje ir laisvėje demokratiškai gyvenę. Šiandien naciai pasiūvę visus sovietų gyventojus pavergti. Girdi, reikia gintis, nes aiškus pavojus.

Didžiausias šių laikų raudonasis despotas savo pavergtuosius žmones baugina nacių despotizmu.

Jis savo kalboje sakė, kad naciai ryžtasi pavergti visas "išlaisvintas" tautas. Girdi, žiaurus priešas (naciai) "pakilo užgrobti mūsų praktiką sulaistytą žemę, užgrobti mūsų žemės vaisius. Pakilo gražinti stambiųjų žemvaldžių tvarką, atstatyti carizmą, išgrauti tautinę kultūrą ir tautinį paskirų valstybių gyvenimą."

Tarp kitų jis minėjo ir lietuvių tautą, kurią, girdi, jis "išvadavęs" iš kapitalizmo jungo.

Kas gali nesipiktinti tokia Stalino įžulinta kalba. Turėtų piktintis ir patys mūsų tautos raudonieji. Visgi jie to nedaro. Laukia stebuklų. Gal tuo keliu bus išvadotas kruvinasis Maskvos režimas.

Stalino per radiją atsisaukimas išjudino ir Amerikos raudonuosius gaivalus. Washingtono palankumas raudonajai Maskvai davė progos Amerikos komunistams plėsti savo propagandą.

New Yorke įvykęs komunistų partijos suvažiavimas išleido raudonąjį manifestą. Atsisaukia į Amerikos gyventojus, kad jie vaduotų raudonąją Maskvą. Nurodo, kad hitlerizmas esąs visų laisviųjų tautų didžiausias priešas. Girdi, amerikiečiai gindami sovietus gins J. A. Valstybes.

Bet manifesto gale komunistai pareiškia, kad Amerikos apsauga yra antraeilis dalykas. Pirmieji esąs sovietų likimas. Ir šaukia:

"Turi būti sulaukytos visos Amerikos vyriausybės atakos prie komunistus."

"Išlaisvinti iš kalėjimo komunistų vadą Browderį, kuris šiandien reikalingas organizuoti darbininkus prieš nacius."

"Išlaisvinti ir visus kitus komunistus politinius kalinius."

"Kaip viso pasaulio, taip ir Amerikos proletarijatas turi vienytis prieš nacius." Tai pasekos, kai Amerikos vyriausybė pasižadėjo remti Sovietų Rusiją.

Atstatomos Lietuvos reikalai tvarkomi

Anglai daugiau kaip patenkinti

LONDONAS, liepos 8. — Anglijos vyriausybės sluoksniuose reiškiamas didis pasitenkinimas J. A. Valstybių žygiais Islandijoje.

"Tai yra didelė ir svarbi žinia, sveikintina žinia," pareiškta užsienio reikalų ofise.

Anglijai ji yra nepaprastai reikšminga, nes Islandijos apylinkėse Vokietija nustatė blokados zoną, kurią Amerika nusprendė palaužti. Iki šioliai Islandijos pakrantėmis veikė britų karo laivai. Dabar jie pavaduojami. Britų laivai reikalingi kitur veikti prieš ašies valstybes.

Anglija tikisi, kad dabar šiaurinis Atlantikas bus apvalytas nuo vokiečių karo laivų ir submarinų. Tai atliks Amerika. Karo reikmenų pristatymas Anglijai bus laisvesnis.

U. S. laivyno jėga Islandijoje

PRINCE ALBERT, Sask., liepos 8. — Kanados ministras pirmininkas MacKenzie King sako, kad J. A. Valstybių karo laivyno jėga Islandijoje yra labai didelė.

King sako, kad Islandijoje britų sustiprinimui buvo pasiūsta Kanados kariuomenė, kuri dabar nukelta patį Anglijon. Tad Amerika pavaduoja britus ir kanadiečius.

Jis sakosi seniai žinojęs apie Amerikos pasiryžimą okupuoti Islandiją, kad tuo būdu paremti britus. Tai yra reikšmingas Amerikos žygis.

Ministras pirmininkas pareiškia, kad kanadiečiai Islandijoje nutiesė eilę kietųjų kelių ir įsteigė bazes. Dabar amerikiečiai galės tuo naudotis.

Daugiau britų misijos narių

MASKVA, liepos 8. — Penki nauji britų karinės ir civilinės apsaugos misijos nariai čia atvyko. Tarpe atvykusiųjų yra du civiliniai ir trys kariškiai.

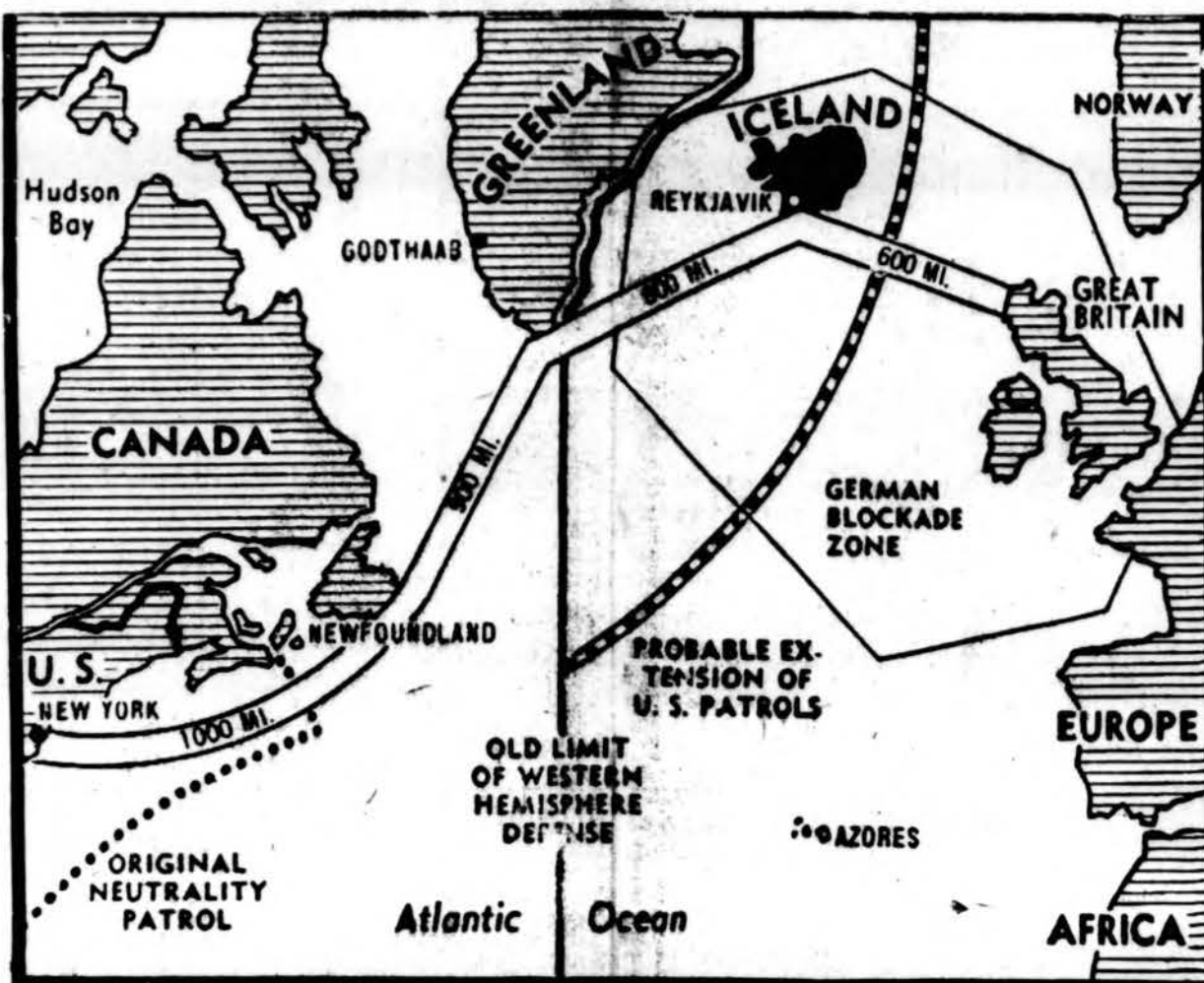
Britų misija Maskvoje yra glaudžiai susijusi su raudonosios armijos vadovybe.

Paikas sovietų prasimanymas

NEW YORK, liepos 8. — Vakar per radiją iš Maskvos pranešta, kad vokiečiai karo fronte prieš sovietus vartoja medinius tankus.

Iš Berlyno per radiją pareiškia, kad tai paikas bolševikų prasimanymas. Tos rūšies pasakų dažnai iš Maskvos paduodama.

U. S. okupuota Islandija

Zemėlapis, rodantis Atlantiką, kur Amerikos vyriausybė praplėtė patruliavimą. Prez. Roosevelt pranešė, kongresui, kad Amerikos laivyno jėgos užėmė Islandiją ir kad dabar Amerika patruliuos Atlantiką iki tos salos.

Stalinas žada "laisvę" lenkams

NEW YORK, liepos 8. — Vokiečiai jau užkariavo ir okupavo visą buvusią Lenkijos dalį, kurią sovietai buvo užėmę ir tenai visą laiką raudonąjį terorą vykdė.

Dabar iš Maskvos Stalino komisari per radiją pareiškia, kad Lenkija turi teisę iš naujo užimti reikšmingą sau vietą tarp didžiųjų tautų.

Maskva pareiškia, kad vokiečiai nepaprastai žiauriai pasielgė su Lenkija ir lenkais. Girdi, Lenkijos garbinga praeities istorija, jos liberalinės ir demokratinės tradicijos užtikrina jai prišikėlimą ir Maskva tai linkme darbuojasi.

Amerikos įsikišimas - Roma

ROMA, liepos 8. — Italų politiniuose sluoksniuose pareiškia, kad J. A. Valstybių žygiai Islandijoje reiškia Amerikos įsikišimą į Europos vandenį. Vienas aukštasis italų valdininkas randą, kad J. A. Valstybių prezidentas pasiėmė rimtą atsakingumą pasiuntęs karo laivus į blokados zoną.

Sovietai apie vokiečių tankus

MASKVA, liepos 7. — Sovietų kariuomenės vadovybė praneša, kad vokiečiai šiame kare prieš bolševikus naudoja medinius audeklų aptemptus tankus. Juose yra ir kulkovaidžiai. Sako, sovietų karininkai tai pastebėjo per žiūronus. Anot karininkų, vokiečiai daug tokių tankų vartoja.

(Daugiau kaip keista, jei vokiečiai su mediniais tankais visur triuškina sovietus).

Vokiečiai pliekia bolševikus Smolensko apylinkėse

Vokiečių sluoksniuose spėjama, Maskvai jau stinga lėktuvų

Vokiečiai išgriovė Zitomirą

BERLYNAS, liepos 8. — Iš vokiečių vyriausios karo atovyklos šandien pranešta, kad karo fronte prieš sovietus vyksta nustatytais planais.

Pranešta, kad vokiečių lakūnai kone visiškai išgriovė Zitomiro miestą.

Taip pat keliose vietose orinėmis bombomis susprogdintas sovietų Petrapilio Murmanskio apie 1,200 mylių ilgas geležinkelis. Juo susisiekimas sovietams neįmanomas, nes nespėjama taisyti.

Numušti penki sovietų lėktuvai

HELSINKIS, liepos 8. — Sovietų lėktuvai vakar atnaujino šio miesto ir Kotka bombardavimą. Priešlėktuvinėmis patrankomis suomių numušė penkis užpuolusių lėktuvus.

Čia sovietų pamestomis bombomis 1 asmuo užmuštas ir 20 sužeista.

Sovietai bijo saulės šviesos

STOKHOLMAS, liepos 8. — Žiniomis iš Maskvos, Stalino vyriausybė nusprendė atštriai bausti visus tuos, kurie skleistų bet kokias žinias apie sovietų pralaimėjimus karo frontuose.

BERLYNAS, liepos 8. — Vokiečių nardantieji bombonešiai smarkiai veikia visu sovietų frontu. Bet smarkiausia Smolensko apylinkėse — rytuose nuo Minsko. Tenai taiso kelią Maskvos kryptimi.

Sunaikinta galybės sovietų tankų ir sunkvežimių. Sprogdinami traukiniai, geležinkeliai, kietieji keliai ir amunicijos sandėliai. Keliose vietose visiškai nutildyta sovietų artilerija. Zitomiro srity sunaikinti geležinkeliai.

Kasdien vis daugiau sovietų lėktuvų sunaikinama. Čia spėjama, kad Maskvai jau stinga lėktuvų.

Baltijos jūros rytinėje dalyje vokiečių minininkai sugadino keturis sovietų naikintuvus. Matyt, vienas naikintuvas nuskendo.

Vokiečių pranešimais, sovietų kariuomenės visose fronto dalyse yra bejėgė. Ji kovoja prieš vokiečius tik politinių komisarų spiriamo.

Nuginčija kruizerio nuskandinimą

ROMA, liepos 8. — Italų karo laivyno autoritetai nuginčija pranešimą iš Londono, kad būk Viduržemio jūroje autorpeduotas italų kruizeris Gorizia.

Berlyne tylima

BERLYNAS, liepos 8. — Čia kol kas visiškai tyliu apie Amerikos žygius Islandijoje.

Jaučiamas visų gyvenimo sričių žmonių trūkumas

Ūkininkai raginami neapsėtus plotus tuojau apsėti. Vokietija sutiko Lietuvon grąžinti lietuvių pabėgėlius

("Draugo" korespondento pranešimas iš Europos)

Teko patirti, kad Raštakis sekmingai ir planingai vykdo parengiamus darbus Lietuvos reikalams sutvarkyti. Tų darbų konkretūs rezultatai paaiškės artimoje ateityje. Lietuvoje jaučiamas didelis visų gyvenimo sričių žmonių trūkumas. Todėl, kasdien per Kauno radiją ir lietuvišką spaudą pakartotinai šaukiami įvairūs nuo bolševikų teroro gyvi likę tarnautojai užimti savo vietas.

Ligšiol dar nepatikrintomis žiniomis ties Minsku vokiečių kariuomenės beesąs rastas vežtų Kazastanano lietuvių ešalonas.

Visoms Lietuvos savivaldyboms uždrausta grąžinti buvusiems savininkams iš jų bolševikų nusavintas turtas. Nusavintųjų namų ir žemės ūkių savininkai kviečiami paduoti savivaldyboms pareiškimus dėl nusavinto turto.

Žemės Ūkio Ministerija kviečia ūkininkus neapsėtus plotus bent dabar apsėti linais ir pavasariniais augalais. Ūkininkai be to raginami juo daugiau sodinti tabaką.

Sąjungos valdybos pirminkas Skipitis ir vicepirminkas Karvelis dar žygių dėl esančių Vokietijoje pabėgėlių grąžinimo. Atitinkamos Vokietijos įstaigos tatau sutiko patenkinti.

Anglija reikalinga Amerikos kariuomenės

KAIRO, Egiptas, liepos 8. — Gen. Sir Claude Auchinleck, naujas britų kariuomenės vadas viduriniuose Rytuose, pareiškia, kad karas bus laimėtas tik įsiveržus į pačią Vokietiją. Tas gi yra galima atsiekti tik J. A. Valstybių kariuomenės pagalba. Anot generolo, Amerikos kariuomenė britams yra gyvas reikalas.

Jis toliau pareiškia, kad karas su Vokietija turi būti laimėtas ne dalinai, bet pilnai. Vokietija turi būti sunaikinta taip, kaip tas kitados buvo padaryta su Napoleonu. Viena Anglija negali to atsiekti. Štai, kodėl yra reikalinga Amerikos kariuomenės parama.

Suomiai skandina sovietų transportus

HELSINKIS, liepos 8. — Suomijos submarinai nuskandino kelis bolševikų transportus, plaukiančius iš Estijos pakrančių į Petrapilį ir Kronštadą. Transportus lydėjo sovietų lėktuvai.

Sovietai milijoną vokiečių nukovę, sužeidę

MASKVA, liepos 7. — S. A. Lozovsky, užsienio reikalų vicekomisaras, šandien pranešė, kad per 16 dienų vokiečiai atakuodami sovietų praradę iki vieno milijono karių. Šiame skaičiuje yra vokiečiai nukauti, sužeisti ir nelaisvėn paimti. (Aišku, tas pranešta sovietų pavergtų žmonių suraminimui).

Lenkai bėgliai Londone taikosi su bolševikais

LONDONAS, liepos 8. — Lenkų vyriausybė ištrėmimo daro tykos sutartį su Sovietų Rusija, kuri, kaip sužinota, ryžtasi atsisakyti visokių pretenzijų prie tos Lenkijos dalies, kurią bolševikai okupavo ir nuniokėjo. Tik visa nelaimė, kad sovietai jau išvyti iš tos Lenkijos dalies. Vokiečiai ją okupuoją.

Lenkų premjeras Londone turėjo pasitarimus su Stalino ambasadorium Maiskiu. Kalbama, kad sovietai sutiksia išlaisvinti visus į Rusiją ir Sibirą išgrąžtus lenkus. Tinkami kareiviai lenkai esą bus įtraukti raudonojo armijon, kad galėtų bendrai su bolševikais kariauti prieš vokiečius.

Daug raudonarmiečių paimta nelaisvėn

NEW YORK, liepos 8. — Per radiją iš Berlyno pranešta, kad tarp liepos 2 ir 5 dienų imtinai sovietų fronte vokiečiai paėmė nelaisvėn 142,226 raudonarmiečius daugiau.

Graikų karalius Pietų Afrikoj

JOHANNESBURGAS, Pietų Afrikos Unija, liepos 8. — Čia atvyko Graikijos karalius bėglys su savo palydovais. Generalinis gubernatorius Sir Patrick Duncan jį pasitiko.

CHICAGO IR APYLINKĖS. — Numatoma giedra ir šilčiau.

Amerikos lietuvių gyvenimas ir veikimas

Rio de Janeiro lietuviai paminėjo Lietuvos gedulo dieną

1. Bažnytinės iškilmės

S. m. birželio 15 d., Lietuvių Katalikų Komiteto pastangomis, buvo surengtos pamaldos už kentančių Tėvynę, kurios įvyko revų Karmelitų bažnyčioje, prie Lapos. Iškilmingas Mišias šv. atlikė kolonijos kapelionas kun. J. Janilionis ir pasakė karštą patriotišką pamokslą. Per pamaldas giedojo prof. R. Costa vedamas choras akompanuojant vargonams ir smuikams. Bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių — lietuvių ir brazilų, — kurių tarpe Lietuvos pasiuntinybės patarėjas dr. F. Mejeris, Lietuvos prezidento sūnus Julius Smetona ir žymesnieji kolonijos veikėjai.

2. Pilietinis paminėjimas

Tą pačią dieną, vakare, L. B. S. "Vilnis" iniciatyva, buvo surengtos iškilmingos Lietuvos Gedulo Dienos paminėjimo aktas su pritaikinta muzikaline programa. Į šias iškilmes buvo pakviesti latvių ir estų atstovai. Scena, arba prezidiumo vieta, buvo papuošta Brazilijos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos vėliavomis. Akto prezidiumą sudarė: J. Saurusaitis, "Vilnies" pirmininkas, dr. F. J. Mejeris, Lietuvos pasiuntinybės patarėjas, kun. J. Janilionis, kolonijos kapelionas, dr. A. Bruvers, latvių kolonijos delegatas ir H. Reinmae — estų delegatas. Aktą atidarė ir tolimesnės programos vedėju buvo kun. J. Janilionis.

Kalbas pasakė — dr. F. Mejeris, dr. A. Bruvers ir H. Reinmae. Dr. F. Mejerio kalbą paduodame atskirai. Dr. A. Bruvers tvirtai pareiškė, kad Pabaltės valstybės vėl bus laivos ir nepriklausomos, pageidaujamos, kad ateity jos sudarytų vieną politinę vienatę; Sovietų Rusijos žvilgsniu lyg ir pranašavo, jog ji visa subirės ir ant jos pagrindu atsistos keleta ar keliolika suverenių valstybių. Estų atstovas pareiškė glaudaus visų trijų tautų bendradarbiavimo reikalą ne tik šiuo momentu, bet ir ateity. Po šių kalbų ėjo ilgesnė dr. K. Audenio paskaita apie Lietuvos ateitį. Išklausius visų kalbų ir paskaitos, prezidentas patiekė rezoliuciją, kurios skaitlingai susirinkusiųjų vienbalsiai buvo priimtos.

Antrą pilietinio paminėjimo dalį sudarė muzikali bei vokalinė programa, kurioje dalyvavo — ponis Raquel Portella Audenis, rašytoja-poetė brazilų kalboje; Telesforas Mažeika, Rio Miesto Teatro dainininkas ir Pranas Sinkevičius — artistas-mėgėjas.

Audenienė, pasakiusi trumpą kalbą, kurioje išreiškė savo gilią Lietuvos meilę, kuri pagal vyrą jai esanti antroji tėvynė, padėklamavo tai dienai parašytas eiles: "Lamentos da Lituania" — Lietuvos raudos — ir "Saudado" — Pasveikinimas. Audenienė buvo karštais plovimais palydėta.

Pr. Sinkevičius atvaizdavo scenoje kalinį, kuris kenčia už Tėvynę, paskui deklamavo V. Kudirkos eiles ir padainavo "Vilią mūsų".

Artisto ir daininko rois buvo gražiai atlikta.

P. T. Mažeika, artistas-dainininkas profesionalas, sudarė gražiausią koncertą.

("Draugas" Acme telephoto)

Vokiečių ir rusų pranešimai iš karo lauko nėra vienodi. Vokiečiai giriasi pasisekimais, giriasi pralaužę Stalino liniją, o rusai skelbia, kad jie atsilauką ir kad atmušą vokiečių atakas.

ne dalį. Jis, nusigrimavęs barzdočiu seniu, padarė įdomų patriotinių dainų "potpourri", supindamas jį iš penkių dainų. Publika nemėgė jo karštų katučių geriausiam viso vakaro artistui.

Muzikalinę vakaro dalį akompanavo prof. Mario Bruno, didelis lietuvių prieštalius.

Pasibaigus koncertinei daliai, gražų netikėtumą artistams padarė Brazilijos domybių fabrikantas J. Petras, apdovanodamas juos artistinėmis dėžutėmis. Parengimo išlaidoms padengti, kaip visados, didžiai si aukotojai buvo Z. Kamenecas ir Br. Rutenbergai.

3. Lietuvos Pasiuntinybės patarėjo dr. F. Mejerio kalba

Gerbiamieji tautiečiai ir svečiai! Ne džiaugsmo jausmų išlieti šiandie susirinkome, — Lietuvos Gedulo Dienoj siniaukę mūsų sielos; bet ir verkti nemanome, nes

Taking your girl to the movies?

WATCH OUT!

Watch out that your breath does not offend... you yourself probably don't know whether it's offensive or otherwise. If you want to make a hit with your girl friend, there's a way to make your breath more agreeable. And it's easy. Simply rinse the mouth with Listerine Antiseptic before you start out. Listerine halts food fermentation in the mouth, the usual cause of breath odors according to some authorities, then overcomes the odors fermentation produces. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use
LISTERINE ANTISEPTIC
To Make Your Breath Sweeter

STANLEY GAVCUS

— Parduoda —

JUODŽEMĖ

1 bušelis — 25c; 5 buš. už \$1.00; 10 buš. už \$1.50

Perkrausto Baldus, Vėlioja Anglis

Kreipkitės prie:

Stanley Gavcus

110 So. Ridgeland Avenue

Wood, Ill. Tel. Oak Lawn 193-J-1

Būkite Malonūs SAVO AKIMS

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokit jas, todėl mums išskaminiuoti jias moderniausia metodu, kuris ragėjimo mokslas gali suteikti.

33 METAI PATYRIMO priimkime aktyvų, kuris padalina visą akių įtampą.

Dr. John J. Smetana

Dr. J. J. Smetana, Jr.

OPTOMETRISTAI

1801 So. Ashland Avenue

Kampos 15-109

Telefonas CANal 9533 — Chicago

OFISO VALANDOS

Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.

Trečiadienį 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

žinės ir žodžio laisvę atimta: už švenčiausius tikėjimo ir kilniausius patriotizmo jausmus mūsų broliai kalinami, kankinami, tremiami į Sibirą ir šaudomi. Neteisybė ir žiaurumas viešpatauja.

Mes, gerbiamieji, laisvaičia susirinkime paminėti šį smurto dieną. Ačiū už tai Brazilijos svetingajam kraštui — jos tautai ir jos didžiajam Vadui Getulio Vargas. Turime čia atsiminti, kad Brazilijos Vyriausybė nėra pripažinusi Lietuvos okupacijos ir šis jos nusistatymas mums yra didele parama kovoj už Lietuvos Nepriklausomybę.

Gerbiamieji! Nesuabejokite, ne vieną valandėlę dėl skaisčios Lietuvos ateities: Lietuva bus laisva ir nepriklausoma. Stiprinkim savo jėgas kovai ir darbui. Aukščiausioji Teisybė yra, —

FIRM NEGU PIRKITE MATYKITE MUS!

DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS LENTŲ, MEDŽIO REIKMENŲ STATYBAI, MEDŽIAGOS STOGAMS

Finansuojame namų pastatymą ar patalymą — Niekio įmokėti — 3 metalo įmokėti — Apkainavimas dykai.

Lietuviai, Parduodame Stanley Laidinai — Vėdėjas

Carr-Moody Lumber Company

3039 So. Halsted St.

VIC. 1272

PASKOLA

CLA GAUSI greit, lengva išmokėti —

NUO 5 iki 50 METŲ.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS and LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2202 W. CERMACK ROAD

TEL: CANAL 8887

Mokame 3 1/2% Dividendų

Ben. J. Kazanaskas, Sec.

TURTAS \$1,000,000.00

VIRŠ

JOS. F. BUDRIK

Furniture House

3409 S. Halsted St.

Didelis pasirinkimas laikrodžių

Akiniai teisingai pritenkami per patyrusį lietuvių daktarą.

Dėl sąžiningo radijo pataisymo pašaukite Yards 3088.

Budriko Radijo Programai:

WCFL 1000 K. Sekmadieniais 6:30 val. vakare

WHFC 1450 K. Ketvirtadieniais 7 val. vakare

WAA 950 K. Hawaiian — Sekmadienį 4:30 po pietų.

DR. S. R. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.

ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue

Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS

(Lietuviai)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS:

Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare

Taipgi pagal sutartį.

Ofiso telefonas PROspect 6757

Namų telefonas VIRginia 9441

anksčiau ar vėliau ji pasireikš. Visas kultūringasai ir demokratiškas pasaulis su mumis. S. A. Suvalstijų Prezidentas Rooseveltas, tarp kitko, yra pasakęs lietuvių delegacijai Baituose Rūmuose: — Anksčiau, negu Jūs manote, bus Lietuva laisva ir nepriklausoma. — Tikėjime, tat, kad tamsusis šydas, kuris šandie perjuosia mūsų trijų valstybių vėliavas, pranyks kaip nakties šešėlis.

Tegyvuoją Lietuvą — laisvą ir nepriklausomą! Tegyvuoją Latviją ir Estiją — gražioj sutartinėj su Lietuva!

Tegyvuoją svetingoji Brazilų Tauta ir jos didysis vadas Getulio Vargas.

Jeį nustosi turto, sveikatos, vardo — vis dar palieka tau viltis, kol turi pasitikėjimą savim.

Svett Marden

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6968 So. Talman Ave.

Res. Tel. GROvehill 0617

Office tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val.: 2-4 ir 7-9 vak.

Ketvirtad. ir Nedėliomis susitarus.

2423 W. Marquette Road

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN AND SURGEON

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Office tel. YARds 4787

Namų tel. PROspect 1930

Tel. YARds 5921

Res.: KENwood 5107

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIUNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais

Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P.M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Seštadieniais

Valandos: 3 — 8 popiet, 1-4 ir 6:30-8:30 vakare

DR. F. C. WINSKUNAS

PHYSICIAN AND SURGEON

2158 West Cermack Road

Ofiso tel. CANal 2346

Ofiso Val.: 2-4 ir 7-9

Trečiadieniais pagal sutartį.

Res. Tel.: HEMlock 5150

Tel. YARds 2346

DR. C. VEZELIS

DANTISTAS

4645 So. Ashland Avenue

artd 47th Street

val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak

Serėdoj pagal sutartį.

Telefonas: HEMlock 5849

DR. PETER T. BRAZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 So. Western Ave.

Ofiso valandos:

Popiet — nuo 1 iki 3; Vak. 7 iki 9

Nedėliomis pagal sutartį

Telefonas CANal 7329

DR. PETER J. BARTKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2202 West Cermack Road

OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9

ir pagal sutartį.

Res. telefonas SEEley 0434.

Tel. Cicero 1484

DR. S. R. PALUTSIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Kamp. 15tos gat. ir 49th Ct.

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 popiet ir 7 iki 9 vak.

ir pagal sutartį.

Res. 1625 So. 50th Avenue

Tel. Cicero 1484

DR. A. JENKINS

(Lietuviai)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

OFISO VALANDOS:

Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare

Taipgi pagal sutartį.

Ofiso telefonas PROspect 6757

Namų telefonas VIRginia 9441

Tegyvuoją Lietuvą — laisvą ir nepriklausomą!

Tegyvuoją Latviją ir Estiją — gražioj sutartinėj su Lietuva!

Tegyvuoją svetingoji Brazilų Tauta ir jos didysis vadas Getulio Vargas.

Jeį nustosi turto, sveikatos, vardo — vis dar palieka tau viltis, kol turi pasitikėjimą savim.

Svett Marden

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res. 6968 So. Talman Ave.

Res. Tel. GROvehill 0617

Office tel. HEMlock 4848

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West Cermack Rd.

Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.

REZIDENCIJA:

6631 S. California Ave.

Telefonas REPUBLIC 7868

Ofiso tel. VIRginia 0036

Residencijos tel.: BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.

Nedėliomis pagal sutartį.

Tel. CANal 0257

Res. tel.: PROspect 665.

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

Residencija: 6600 So. Artesian Av.

VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet

6 iki 9 val. vakare

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIUNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais

Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P.M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Seštadieniais

Valandos: 3 — 8 popiet, 1-

Kokios galėjo būti dabartinio karo priežastys

(Tęsinys)

Abisiniją užkariavus, nors didelė šalis, bet be pinigų greit negalima sutvarkyti ir kolonizuoti, o be to, dar demokratijos nepripažįsta jos okupavimo. Nuvykti nearti, reikia per Suezą pralysti ir už kiekvieną laivelį nemažos taksos "už praleidimą" sumokėti tiems, kurie ir taip turtingi. Taigi, imperiją sukūrus vis tiek alkaną ir tuščią kišenę, reikia skelbti karą demokratijoms, kurie sočiai pavalgę ir apsirėdę, kurie savo derlius degina laukuose, kad tik kainos nenukristų ir tie biedniokai brangiau mokėtų. Trečioji diktatūra Rusija. Ji prieš karą visur dar buvo vadinama demokratinė dėl mandagumo, nes palaikė gerus santykius su demokratijomis ir gražią kėdę turėjo Tautų Sąjungos rūmuose, ten kalbėjo apie laisvę, apie sankcijas prieš šalis, kurios kitas užgrobia. Karui prasidėjus nuo jos numovė demokratinę kaukę, net tokia jos artima draugė, kaip Prancūzija. Pasaulis išgirdo žodžius iš Maskvos kalbančius prieš demokratijas, kapitalistus Londono ir už vandenyno. Rusija yra turtingiausia šalis po Amerikos visame pasaulyje.

Jos žemės turtai neįkainuojami. Ji turi turtingiausius Ukrainos kviečių laukus. Iki 1914 metų, kai Rusijoje žemdirbystė taip dar žemai stovėjo palyginus su Vakarų Europa, ji ne tik save išmaitindavo, bet pusei Europos duodavo duonos ir pyrago. Tačiau šiandien ji yra pati alkaniausia šalis visame žemės rutulyje. Ir neturi kuo žmoniškai apsidengti ir apsilvilti. Ji pasiskelbė neutrali 1939 metais su tikslu pasipelninti, atiduoti kariuomeniams ir tą, ką turi, o vėliau pagrobiant kaimynines laivas šalis jas apiplėšti ir taip pat alkanomis padaryti.

Tolimųjų Rytų Mikado turtingas žmonėmis, bet žeme, o ypač rinkomis savo išdirbinių pardavimui biednas. Ar ne pikta, jei čia pat panosėje prie Nanking, Shanghai, anglai ir amerikona savo auksu nupirkę net atskirus miesto kvartalus, visokias koncesijas sudarę su japonams giminą rase, kinais — paveržia ne tik uždarbį, bet ir savo prekes jiems įsiūlo. Niekia tokios priemonės, kaip šalir

exploataoriai baltieji iš mūsų Azijos kontinento! Tai visų alkanųjų bendra politika, jie visi bendrame fronte. Kito pusėj susigrupavo visos didžiosios imperijos — demokratijos. Anglija savo laivynu ir kolonialine politika, valdanti pačias svarbiausias pasaulio turto arterijas: Indiją, Pietų Afriką, Kanadą, Australiją, Okeaniją. Prancūzija, nors Afrikos Sacharos smėlį prijungusi prie savo imperijos, bet ji turi turtingų pakraščius ir kolonijų, kaip Indiją. Amerika — ji milijardinė. Ji ypač pralobė per 1914-18 metų karą ir pokariniais laikais, kai sugriautoji Europa sugabeno ne tik likusį auksą, bet iš jos pareikalavo daug gataų išdirbinių. Tačiau po aukso laikų ji sulaukė depresijos: Europa atsišaukė nebeužėjo daugiau pirkti ir brangiai mokėti, fabrikai nebegalėjo rasti kitų rinkų savo superprodukcijai parduoti. Ji, kaip demokratiška, norėdama prisitaikyti prie biednųjų, numazino dolerio kursą, kad daugiau pirkėjų suradus, tačiau ir tai mažai pagelbėjo. Ji per mažai turi gyventojų sulys savo turto. Žemė daugiau išaugina, negu ji suvalgo ir kitoms šalims parduoda. Ji demokratiška šalis. Laisvė visiems. Nors ji nestojo į karą, bet simpatija ir materialinė pagalba pažadėta demokratijoms. Su Anglija dar riša bendra kalba ir per ją anglo-saksiškos kultūros įtaka.

Ši grynai ekonominė karo priežasties teorija labai aiški: alkanieji skelbia karą turtingiesiems ir su jais nori pasidalyti pasaulio turtais, kad visiems pakaktų duonos, žaliavos ir padoraus pragyvenimo. Derybomis ir geruoju nieko negavę, — tai ryžtasi karu šį tą laimėti.

Trečioji karo priežastis, — tai griuvimas pastovių moralės dėsnių, išsilaikymas kai kurių hopoterių ar klaidingų filosofinių teorijų ne vien tik knygoje ar mokslo tyrinėtojų galvose, bet pačiame gyvenime ir net valstybių tvarkymo pamatuose. Kas yra šie dėsnių moralė? kas yra dorybė ir kas nusikaltimas? — tie patys pagrindiniai klausimai, kurie turėtų visų net paprasčiausių valstybių piliečių sąžinių pažinti ir pildomi, kad kiestėtų viešoji dorovė, šian-

dien yra taip supainioti ir atsakymai į juos vieni kitiems taip priešingi, kad valstybių, ypač tarptautinių santykių tvarkymas nebeįmanomas. Imkime nuosavybės klausimą, kuriuo tvarkomas visas ekonominis, kaip pavienio, taip valstybės gyvenimas. Liberalistinė pažiūra sako: nuosavybė yra šventas dalykas. Įgytą, paveldėtą turtą, kaip noriu taip galiu tvarkyti net ir valstybė neturi teisės į mano turto naudojimą kištis. Jei noriu — galiu jį ir sunaikinti — niekam skriaudos nebus dėl to.

Marxistinė - komunistinė pažiūra: Nuosavybė, bet koks turtas — tai vagystė. Niekas niekam nepriklauso, o viskas visiems priklauso. Kur į valstybės vairą įsigali komunistinė pažiūra, toji valstybė privačią nuosavybę panaikina. Viso turto savininkė palieka valstybė arba geriau sakant, tie, kurie valdo tą valstybę.

Socialistinė nationalsocialistinė ir fašistinė pažiūra: Privati nuosavybė pripažįstama, bet tik mažame kiekyje. Visi kiti turtai, ypač miškai, fabrikai, geležinkelai, bankai ir kt. visuomeninio pobūdžio įstaigos — tai tik valstybei tegali priklausyti. Tačiau ir visi privatus turtai privalo tarnauti valstybei. Iš privataus valdytojo gali būti nuosavybė atimta, jei jis nesugeba jos valdyti. Valstybė turi aukščiausią teisę tvarkyti visą privatų žmogaus gyvenimą.

Krikščioniškas mokslas, kurį atstovauja Katalikų Bažnyčia apie nuosavybę moko: nuosavybė yra žmogaus asmens dalis. Teisėmis priemonėmis įgytas turtas yra jo turtas. Tačiau jis to turto negali naudoti blogam ar naikinti. Nes tai, ką jis turi per virš, sulys šv. Augustino žodžiu, tai priklauso jau nebe jam, bet vargšams, kuriuos jis turi sušelpiti ir aprūpinti. Imti svetimą turtą yra nusikaltimas Dievo įsakymams, yra skriauda artimui. Nors neteisingu būdu įgyti turtą taipgi yra nusikaltimas moralei. Prisirišimas prie turto, dėl jo tik gyvenimas taipgi yra Kristaus žodžiais pasmerktas, nes toks gyvenimas nėra tobulas gyvenimas. Valstybė, kaip bendras visuomenės gerovės žiūrėtojas turi teisės kištis

BOKSININKAS SU ŽMONA

Boksininkas Billy Conn su žmona Mary Louise Smith, susituokę Philadelphia, Pa., žaidžia su promoterio Mike Jacob sūnum.

į privataus turto ar nuosavybės tvarkymą tiek, kad toji nuosavybė nebūtų piktam panaudojima, ar kenktų bendrai visuomenės gerovei. Panaikinimas, privačios nuosavybės ar jos teisų perleidimas valstybei sumažina žmogaus laisvę; žmogus padaromas vergu valstybės ar valdančiųjų. Katalikų Bažnyčia stovi ant vidurio kelio. Ji nepaverčia žmogaus pilnu turto valdytoju, bet tik kaip Dievo užvaizdą. Ji nesusiteikia valstybei aukščiausios valdžios ant žmogaus, kaip asmens, bet tik prižiūrėtojos vaidmenį skiria. Ji nenaikina nuosavybės, nes tik miškų žvėrys ir gyvuliai negali turėti nuosavybės, nes jie neturi proto, negalėtų nė valdyti.

Yra dar daugiau klausimų, kurie aukščiau buvo mintytojų - filosofų galvoje ar knygoje surašyti, vėliau perėjo į atskirų partijų programas, o šiandien įėjo į valstybių pamatus ir aukščiausius tikslus, kurių siekia įvairiausiomis priemonėmis. Tos filosofų ar šiaip tokios fantazijos rašytojų teorijos ar hipotezės kai kuriose valstybėse šiandien priimtos, kaip naujo tikėjimo dogmos.

Imkime klausimą apie žmogų ir jo santykį su valstybe.

Liberalistai atiduoda pilną laisvę žmogui. Į privatų asmens gyvenimą, nieks neturi teisės kištis. Žmogus pats yra norma viso moraliskumo. Valstybė turi padėti žmogui kuo maloniau gyventi. Žmogus yra pats

sau viešpats.

Ateistai — marxistai ir komunistai žmogaus, kaip asmens visai nepripažįsta. Jis neturi sielos nemirtingos. Jis tėra tik išsivystęs gyvulys, aukštesnės rūšies. Valstybė yra neribotas viešpats ant visų pavaldinių. Pavienis žmogus tėra tik mažas ratelis didelėje mašinoje. Jis sukasi be savo laisvės valios. Joki kiti moralės dėsnių neegzistuoja, kaip tik tie, kuriuos skelbia valstybės (suprantama markstistinės - komunistinės) vadovai. Žmogus yra vergas savo valstybėje.

Nacionalsocialistai skelbia, kad nacija, tauta ar rasė turi aukščiausią teisę visame gyvenime. Ta pati rasė, tas pats kraujas cirkuliuoja vienoj tautoj. Pavienis žmogus tėra tik mažas lašas kraujo visoj rasėje. Tobulesnės, labiau išsivysčiusios rasės valdo pasaulį. Tobuliausioji rasė yra šiaurės ariškoji, arba germaniškoji. Ji pati aktyviausioji. Rasė gali dar tobulėti ir išduoti viršžmogaus. Tobuliausios rasės turi vadovauti pasaulyje, o žemesnės — tarnauti. Viskas yra moralu, viskas gera, kas tarnauja rasei žengti pirmyn, tobulėti.

(Bus daugiau.)

Kun. A. Deksnys

Remkite "Draugą", nes jis tarnauja Bažnyčiai, Tėvynei ir Jūsų reikalingam.

Gerą darbą artimui padarysi, jei prikalsi jį užsakyti "Draugą".

Prieš komunistų galą Lietuvoj visiems "buožems" buvo paskelbta katorga

Ūkininkų žemė buvo konfiskuojama, o patys tremiami į Sibirą.

Oficialiai buvo skelbiama, kad bolševikinės Lietuvos komisarių taryba buvo susirinkusi specialinio posėdžio, kuriame buvęs svarstomas klausimas, kaip priversti Lietuvos ūkininkus, apšauktus buožėmis, apsėti laukus. Pranešime sakoma, kad atskirti "buožių" ūkiai perėjo į atviro pavasario sėjos sabotažo kelią, sąmoningai siekdami palikti jų žinioje esamus žemės sklypus neapsėtus. Todėl komisarių taryba įpareigojo sovietiskąją prokuratūrą traukti griežčiausio teismo atsakomybės asmenis, sąmoningai nevykdančius pavasario sėjos ir jų bylų tardymą bei svarstymą baigti per tris dienas. Iš tokių "sabotuojančių buožių" atimama teisė naudotis žeme ir konfiskuojama visi pastatai, inventoriai ir gyvuliai.

Sovietinė Lietuvos spauda diena dienon skelbė, kaip eina "buožių" likvidacija. Kupiškio valsč., Rukšiškių vienkio ūkininkas Petras Stankūnas, turėjęs 37 hektarus žemės, nuteistas vieneriais metais katorgos ir pusės jam paliktos žemės konfiskavimu, nes jis neatidavęs okupantams paskirto javų kiekio.

Šeduvos teismas nuteisė pusantrų metų katorgos ir pusės turto atėmimu Martyną Montvilą. Jis anksčiau turėjo 45 hektarus žemės.

Graziškių teismas buvo nuteisęs Bartininkų vals-

čiaus ūkininką Antaną Streimiką vieneriais metais katorgos ir viso turto atėmimu.

Iki bolševikų okupacijos šis 80 hektarų ūkininkas turėjęs 13 arklių, 16 karvių, 16 kiaulių ir 20 avių. Iš šio ūkininko bolševikams atėmus viską, jis nustojo savo ūkiu domėtis. Neturėdamas inventoriaus, jis paliko miežius pradalgėse ir juos užsnigo. Laukuose pasiliko žiemoti vikiai ir dalis dobių. Ir šis apiplėštas ūkininkas dar nuteistas katorgon. Reikšminga, kad bolševikinė prokuratūra užprotestavo, kad katorgos teduodama pusantrų metų. Prokuratūra reikalavo "aukščiausios" baudmės, t. y. sušaudymo.

Vilkaviškio valsč., Majoriškių kaimo ūkininko Kazio Jesulaičio byla už javų nepristatymą raudonarmėčiams maitinti būt buvus Vilkaviškio teismo svarstoma antrą kartą.

Smilgių valsč., Gilbonių kaimo ūkininkas Domas Kučas nuteistas vieneriais metais katorgon. Jis savo javus paslėpęs pas giminaitį Joną Kučą, kuriam bolševikai davė žemės. Ir jis nuteistas metais katorgon, o ūkis atimtas.

Šio pasaulio žmonėms paprastai virsta džiaugsmas kančia, o Dievo vaikams — kančia į džiaugsmą. — Richard Oetill.

PASKOLOS pirkti. Ilgametis Išmokėjimo Planas. — namams statyti, remontuoti ar PAVASARIS ARTEJA — DABAR LAIKAS PIGIAU IR PATOGIAU STATYBOS DARBUS ATLIKTI.

Tapkite Finansiniai Nepriklausomi!!!

TAUPYKITE mūsų įstaigoje. Jūsų indeliai rūpestingai globjami ir ligi \$5,000 apdrausti per Federal Savings and Loan Corporation. Mokame 3 1/2%. Pinigai greitai išmokami ant pareikalavimo.

MOSŲ PASITIKĖJIMO IR IŠTVERMĖS REKORDAS
45 Metal Sekmingo Patarnavimo, Nenuskriaudžiant Nei Vieno Kliento!

Keistuto Savings and Loan Association yra žymiausia, seniausia ir tvirčiausia lietuvių finansinė įstaiga.

KEISTUTO SAVINGS and LOAN ASS'N.
Tel. CALumet 4118
3236 So. Halsted St. Chicago, Ill.
Jos. M. Mozeris, Sec'y.

FACTS YOU NEVER KNEW!!!

KITCHEN SCIENCE!

FRUITS AND VEGETABLES GROWN IN THE TEMPERATE ZONE CAN WITHSTAND TEMPERATURES NEARLY FREEZING POINT THAN THOSE GROWN IN TROPICAL CLIMATES.

HERE'S HOW YOU SPEND YOUR LIFE!!

AT CHURCH	3 HRS.
SHAVING	3 HRS.
WASHING AND DRESSING	3 HRS.
LEARNING AT SCHOOL	3 HRS.
WORKING AT OFFICE	3 HRS.
DRIVING	3 HRS.
READING	3 HRS.
TELEPHONING	3 HRS.
COOKING	3 HRS.
EATING	3 HRS.
SLEEPING	3 HRS.
TOTAL	24 HRS.

BASED ON A LIFE OF SEVENTY YEARS

ACCORDING TO MEDICAL AUTHORITY, THE "BROKEN HEARTS" WOMEN FREQUENTLY DIED FROM BURNING ELIZABETHAN TIMES WERE REALLY DUE TO GARMENTS WHICH WERE TOO TIGHT... PRESSING ON THE LIVER, THESE CLOTHES CAUSED ALL EFFECTS ON THE BLOOD AND CHILDREN, OTHERWISE "GREEN ANEMIA".

LAW'S
THERE OUGHT TO BE A LAW AGAINST!

IN CHINA, IT IS AGAINST THE LAW TO RECEIVE OR TO GIVE A TIP.

NOT MEN, THAT'S THE PLACE, FUR-ER-NG.

SICK, NERVOUS, CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound is Real "Woman's Friend"!

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while other's nerves tend to become upset and they get cross, restless and moody.

It is made from nature's own beneficial roots and herbs — each with its own special purpose to HELP WOMEN.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2334 South Oakley Ave.

Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kainos: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavieniai numeris — 3c. Skelbimų kainos prisiūniamos pareikalavus

Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negražiname, jei nepašaloma tai padaryti ir neprisiūniamas tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūra. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašomąja mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisytiems, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštį nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Lietuvių katalikų dienraščio "Draugo" rėmėjams ir skaitytojams atnešiu sveikinimus ir geriausius linkėjimus! Jūsų dienraštis ne vien tik patarnauja skaitytojams, informuodamas apie įvairius katalikams įdomius dalykus, bet nurodo tikėjimo tiesas, gina ir saugo jas nuo amžinojo išganymo priešių. Dėkui už dėmesį ir palaikymą, kurį Jūs katalikiško dienraščio skaitytojui atnešate!

AMLETO GIOVANNI CIOGNANI,
Leodice Arkivyskupas,
Apatiškas Delegatas

Įdomūs ir reikalingi ginčai

Prezidento Roosevelt kalba, pasakyta Jungtinių Valstybių Nepriklausomybės Dieną, liepos 4, spaudoje sukėlė įdomių ginčų. Vieniems kalba patikusi, nes ji perspėjusi amerikiečius dėl kylančių krašto saugumui pavojų, kuomet kiti ją peikė, nes, esą, paskleista baimės jausmas, kuriam nesą jokio pagrindo.

Daugiausia ginčų sukėlė Prezidento pareiškimas, kad Jungtinės Valstybės, būdamos diktatūrų dykumų apsuotos, negalėtų išsilaikyti, kaip laisvės oaza.

Prezidentas aiškiai pasisakė už tai, kad būtinai reikia gelbėti pasaulio demokratijoms laimėti karą, jei norima apsaugoti šio krašto laisvę ir nepriklausomybę. Jei visų kitų tautų laisvė bus sutriuškinta, sunku esą ir įsivaizduoti, kad vienos Jungtinės Amerikos Valstybės galėtų išlaikyti savo laisvę.

Nėra abejonės, kad toks Prezidento nusistatymas turi pagrindo. Amerika negali nekreipti savo dėmesio į tai, kas dedasi kituose kontinentuose.

Ir pačios Amerikos interesai ir žmoniškumas reikalauja padėti diktatorių pavergtoms tautoms ir, taip pat, gelbėti pasaulio demokratiją.

Tik, kaip daug kas pastebi, šiuos gražius šūkius gerokai aptemdo pažadėtoji parama sovietų Rusijai, kur nėra demokratijos, kur kruvinasis diktatorius Stalinas baisiomis kančiomis kankina to krašto žmones. Amerikos žmonių dauguma aiškiai pasisako prieš gelbėjimą "bolševikiškos demokratijos", kuri milijonus žmonių išžudė, kad diktatorių ant sosto išlaikyti, kuri, kaip ir visos kitos "demokratiškos diktatūros", serga imperializmu ir užpuola savo mažesnius kaimynus su tikslu pavergti, apiplėšti, žudyti.

Amerikos žmonės nori padėti pasaulį išvalyti nuo banditų ir teroristų, bet nenori daryti išimčių. Jie yra nusistatę kovoti lygiai prieš visus — ir nacių, ir fašistų, ir komunistų banditus ir teroristus. Jie yra nusistatę pirmoje vietoje šluoti lauk iš savo krašto fašizmo ir komunizmo agentus ir šnipus. Jei pažadėtoji sovietų Rusijai parama ves prie šio krašto komunistų judošiško, priešvalstybiško veikimo stiprinimo ar bent toleravimo, daug kam pasidarys visai neaiškūs daromi perspėjimai ir užsimojimai padėti išgelbėti pasaulio demokratiją.

Ir, suprantama, norint apsaugoti šio krašto demokratinę santvarką, reikia žiūrėti, kad tos santvarkos fašistai ar komunistai nesprogdintų iš vidaus.

Dėl reikiamos pavojaus baimės Amerikai iš lauko pusės, daugelis laikraščių maždaug taip atsako:

Jei Jungtinių Valstybių žmonės prieš 165 metus patys vieni drįso pakelti ginklą prieš pasaulio despotus ir pavergtus ir laimėti sau laisvę ir nepriklausomybę, dabar, kai kraštas yra didelis, vieningas, turtingas ir stiprus, ir šiandien nieko neturi bijoti. 1776 m. šio krašto žmonių priešas, proporciniai imant, nebuvo menkesnis, kaip dabar. Bet visos sąlygos tada buvo daug sunkesnės. Jei anais laikais laimėta, šiandien apie tariamus pavojus ir kalbos būti negali. Reikia tik, kad piliečiai gyventų ne baimės, bet 1776 metų drąsos, ryžtingumo ir vieningumo dvasia; reikia, kad būtų gerai pasirengę ginti visas tas brangenybes, kokios turima demokratiškoje santvarkoje.

Užėmus Islandiją

Siomis dienomis Jungtinių Amerikos Valstybių laivynas užėmė Islandiją. Vyriausybė šį savo žygį teisinga tuo, kad jis padarytas strateginiais sumetimais ir kad, praėjus pavojams, po karo, Dėdės Samo kariuomenė iš tos salos išsikraustys.

Apie šį žygį yra visaip kalbama.

Vieni jame mato Jungtinių Valstybių įsivėlimą į pasaulinį karą, kiti — tik palengvinimą Didžiajai Britanijai. Mat, anglų kariuomenė galėsianti kitur būti su naudota. Šią salą saugos Amerikos laivynas. Kai kas mano, kad tai tik pradžia. Būsią užimta ir kitos salos.

Vyriausybės atstovai ne kartą yra pabrėžę reikimą išvalyti vandenynus nuo priešininkų. Išrodo, kad tasai valymas dabar tuojaus bus pradėtas.

Lenkija ir bolševikai

Jau buvo rašyta, kad Londone esanti Lenkijos vyriausybė sudarė sutartį su sovietų Rusija. Buvo rašyta ir apie tos sutarties keistumą: Sovietų Rusija sutinka gražinti Lenkijai nepriklausomybę, kai visa Lenkija jau Vokietijos užimta; Lenkijos vyriausybė žada talką Stalinui, bet, žinant, kad toji vyriausybė tuo tarpu yra bejėgė, tie pažadai neturi jokios reikšmės.

Lenkai džiaugiasi išgirdę iš Maskvos balsą, kuris pranešęs "džiuginančių žinių", girdi: "Lenkijos garbinga istorija praeityje, jos liberališkos ir demokratiškos tradicijos pelno jai vietą tarpe didžiųjų pasaulio tautų". Be to, pakartotinai bolševikai pabrėžia, kad jie atstatysią Lenkiją nepriklausoma valstybe ir kad ateitis parodysianti, jog sovietų Rusija esanti Lenkijos "tikra draugė".

Prieš porą metų Stalinas padėjo Hitleriui Lenkiją sutriuškinti. Savo užimtoje Lenkijos dalyje jis, Stalinas, galėjo atstatyti lenkų valstybę. Bet jis to nepadarė, nes jis yra ne tik lenkų tautos, bet visų tautų laisvės ir nepriklausomybės priešininkas.

Atsitikime, jei sovietų Rusija ir nugalėtų Vokietiją, lenkų Stalinas neišlaisvins. Jis juos persekios taip, kaip persekioja ukrainiečius ir kitas tautas. Eiti su Stalinu ir bet kokią susitarimą, ar talką, tą patį reikš, ką eiti su vėliniu obuoliu. Tas pats ir su lenkais. Ir jie, kaip vėlinio talkininkas, gali netekti nei obuolių nei terbos.

Kitaip, žinoma, būtų, jei dabartinėse kautynėse bolševizmas Rusijoj nusisuktų sprandą. Tada visoms tautoms ir visiems žmonėms Rusijoj palengvėtų gyvenimo našta. Pagaliau, Rusija, nusikračiusi kruvinojo bolševizmo, turėtų daugiau šansų ir karą laimėti.

Dėl pagalbos Rusijai

Šiuo klausimu plačiai rašo "N-nos" ir savo rašinį taip užbaigia:

"Taigi siųsti į Rusiją daug ginklų, lėktuvų ir karo medžiagų būtų net pavojinga, pirma negu šitie klausimai paaiškėjo, nes tie daiktai gali pakliuti į Hitlerio rankas.

"Pilnos demokratijos karo sąjungos su Rusija, kaip mes jau esame pastebėję, negalės būti tol, kol Rusiją valdys pardaikiška Stalino diktatūra. O apie politišką bendradarbiavimą su ta diktatūra negali būti nė kalbos.

"Anglija buvo priversta nusikratyti Hitlerio pataikūno Chamberlaino, kuomet ji nutarė stoti į mirtiną kovą su rudaiais agresoriais. Bet Stalinas yra nusidėjęs demokratijoms tūkstantį kartų daugiau, negu Chamberlainas, Daladier, "Cliveden'o klika" ir visi diktatorių "maldintojai", sudėti į daiktą. Jisai buvo tikras Hitlerio partneris, jo talkininkas bandiškose žygiuose prieš ramias tautas. Jisai turi eiti lauk iš valdžios, kad Rusijos liaudis galėtų išsitiesti ir visomis jėgomis pasipriešinti Hitlerio karo mašinai — ir kad Vakarų demokratijos galėtų ištiesti ranką Rusijai, kaip draugui ir sąjungininkui.

"Tiesi ranką krauju apsitaškusiai Stalino diktatūrai demokratijos negalės!"

Visur jie lygūs

Brazilijoj išeinąs laikraštis "Šviesa" rašo:

"Rio policija paskelbė spaudai, kad ten įvykdytos kelios žiaurios žmogžudystės, kurias papildė komunistai. "Raudonieji Tribunolai" už akių nuteisia žmogų mirti, o paskirti niekšai gyvuliškai auką nužudo. Nužudytų tarpe yra visai nekaltų, komunistų partijai nepriklaususių.

Teko patirti, kad ir vienos lietuviškos komunistų organizacijos nariai yra kai kuriems vietos veikėjams grąsinę mirtimi, jei jie ir toliau laikysis neigiamo rusams nusistatymo. Iš vienos lietuviškos redakcijos į komunistų laikraščius užsienyje siunčiamos korespondencijos, denuncijuojant lietuviško nusistatymo veikėjus Brazilijoje."

"Draugas", liepos 9 d., 1916 m.)

Vokiečių nardantis laivas atplaukė į Šv. Valstiją... Didelę sensaciją sukėlė vokiečių nardantis laivas liepos 9 d. pasirodęs Šv. Valstijų pakraščiuose, Baltimore, Md., uoste. Visas pasaulis stebisi tuo atsitikimu. Laivas, pavadintas 'Deutschland' perplaukęs Anglijos karo blokadą ir pagaliau skersai Atlantiką pasiekusi šios šalies pakraščius. Esanti neapginkluota. Į Šv. Valstijas atgabenusi 1,000 tonų dažų.

Paleidžia vedusius milicijantus... Prez. Wilsonui paliepus, karo sekretorius Baker išleido įsakymą paliepusi milicijos visus tuos milicijantus, kurie yra paliepusi šeimynas. Šių vietonų tarnybą pašaukia egliai, šios kariuomenės atsarginiai, kurių būsią apie 5,000....

Platinasi kūdikų paralyžius.... Kūdikų paralyžius vis labiau ima siausti ne tik čionai, bet ir kituose miestuose, net ir Kanadoj. Tuomi susirūpūs: ne tik miestų valdybos bet ir pati Washingtono vyriausybė. Pagalbon šaukiausi Raudonojo Kryžiaus draugijos New Yorke atitinkamų kūdikų paliešti tos epidemijos 187 kūdikų jau mirė. Kūdikų plėga prasiplatino po 11 valstijų. Ir Chicagij keli kūdikiai susirgo...

Nebeims žydų rabinų į kariuomenę.... Iki šiol Rusijoje nuo kareiviavimo rabinų nepaliuosuodavo. Nemažai jų yra fronte. Šiomis dienomis žydų deputacija kreipė į vyriausybę, prašydama paliepusi nuo kariuomenės jų rabinus. Jų prašymas išpildytas.

Esi leistas pasisėkimui ir skirtas laimei, todėl būk pasiryžęs pasiekti Dievo skirtą tau tikslą.

Svett Marden

Po sietą pasidairius

Visai kitaip negu dainose

Užgrobęs Lietuvą Štalinas atnešė jai ne tik "saulę," kuri visus gyventojus taip sudžiovino, kad beliko tik kaulai ir skūra, ale ir naujas dainas, kurias kaimiečiams įsakė dainuoti. Visos dainos buvo apie Staliną ir jo raudonąją armiją. Na, ir turėjo lietuviai dainuoti:

Debesys pasieniais muriai slenka

Kraštą gaubia tykuma, rūščiai.

Prie aukštų Amuro upės krantų

Mūs tėvynę saugoja kariai.

Arba:

Nėr pasaulį jėgos

Mūs galybei lygios,

Nieks nedrįs su mumis galinėti.

Mūsų Stalinas čia,

Ir plieninė ranka

Varošilovas veda laimėti

Nugalėti mus niekas negali

Vandeny nei ant žemės.

Su tavim mielas Staline

Mes laimėsime kovas.

O Lebedo Kumač savo dainoj "Jeigu karas rytoj" vienam punkte taip dainuoja:

Ir lėktuvai pakils,

Ir kulkosvaidžiai trenks

Ims dundėti galingieji tankai.

Ir liūkorai išplauks,

Ir pulkai žygiu trenks

Dums, kaip vėjas, mus greičios tačankos.

Kaip matome ne tik tačankos, ale ir visa "galingiausioji pasauly" armija dumia kaip vėjas tik į priešingą pusę.

Gromata iš Cleveland, O.

"Komunistai vaikšto, kaip žemes pardavę, bet Stalinui padėti nesirengia nei vienas

traukti. Mat, viskas buvo daroma tiksliai su liežuviu ir už dokerką. Dabar dreba, kad Dėdė Samas nepakratytų Bimbų ir Andriulių maišiukų."

Spicpivirvio Dumkos

Pruseika skundžiasi: Kanada jau sulaukė 26 milijonierių. Jurgis Ikištnosis atydziai visų vardus perskaitė, ir Pruseikos vardo nerado. Turbut dėlto, Pruseika ir sielojasi!

Stalino mahometonai Vilnyje skundžiasi: vėjus į jų LDS dar neįsisiubuoja. Patariame, padėti dinamito — taip įsisiubuos, kad tiesiai Maskvoje (rojuje) atsidurs!

Pirmoji karo auka, vienas politinių akrobatų laikraštis sako, esąs žodis "komunaciai." Hitleris Staliną puldamas jį palaidojęs.

Kazin? komunistai ir naciai, vistiek pasilieka tokie pat demokratijos piktai priešai. Komunacij vardas tiek tinka kaip pirštinė.

Buvai keturis sykius našlys. Dabar vėl susituo-kei. Kaip tai buvo...?

Nieko nepaprasto. Turėjau laimę....

Prašau nesijuokti —

Jonai, tu vis dėlto neišsisukai nuo kalėjimo už banko pinigų išeikvojimą.

Bet žiūrėk, patys turėjo pripažinti, kad nekaltas: palaikė palaikė kalėjime ir paleido.

Pliurpienė: — Girdėjau, kad tu užlaikai burdingierius? Ar teisybė?

Skiedienė: — Neteisybė! Burdingieriai mane užlaiko.

DŪMAI DENGIA CHUNGKINGĄ

("Draugas" Acme telephoto)

Padegamųjų ir naikinimo bombų dūmai dengia Chungking miestą. Kinijoje, per vieną japonų oro ataką. Tarp daugybės žuvusių nuo paties bombardavimo, daugiau kaip 500 kiniečių užtroško didelį slėptuvį.

Studentai, Meilė ir Čeka

Romanas iš Rusijos revoliucijos laikų

Išvertė Ant. Paulukonis

(Tęsinys)

Tarp demonstruotojų buvo ir felčerio sūnus, Petrovas; kiti buvo paprasti darbininkai. Visą tą demonstraciją, pasirodė, sugalvojo Gorbūnovas, kuris tikrai vėl buvo čia. Buvo įsakyta jį areštuoti, bet jam dar laiku pasisekė pasislėpti. Vadinasi, jam iš katorgos pasisekė ištrūkti. Dėdė dėl to dabar dreba iš baimės, senelis susimąstęs linguoja galva ir sako:

— Taigi, jis vėl ištrūko, ragautasis velnias! Ir kodėl jis neužėjo į mus? Aš taip norėčiau su juo pasišnekėti.

— tikrai negaliu kartais senelio suprasti.

Liepos 16 d.

Šiandien pasitraukė iš savo vietos burmistras. Mat, kareiviai pareikalavo, kad jis leistų balsuoti ir astuoniolikamečiams. Kadangi tokiam reikalavimui pagrįsti nebuvo jokių įstatyminių normų, tai jis tą reikalavimą turėjo atmesti. O burmistrui ilgiau pasilikti ir jis pats nenorėjo, nes kareiviai laikosi savo reikalavimo ir grąsina jį užmušti, jei jis jiems nenusileis. Paskutiniu metu kareivių nuotaika pasidarė nepaprastai pavojinga.

Liepos 17 d.

Kareiviai nušovė stoties viršininką, tą patį, kuris žiemą man pasakojo apie savo mylimas kiauulytes. Jį užmušė dėl to, kad jis, norėdamas praleisti kitą, priešaisėjusį traukinį, ryžosi kelias minutes išsinešantį traukinį sulaikyti. Tuo tarpu kareiviai norėjo kuo greičiausiai vykti į Petrapilį. Tai reiškia, kad ten buvo padarytas sukilimas. Esą daugybė užmuštų ir sužeistų.

Liepos 18 d.

Pagaliau, vėl gavau iš Vadimo laišką. Jis yra labai nusiminęs, nes vis artėja laikas, kada jam reikės išeiti į frontą. "Kur šviečia mano šviesoji žvaigždė?" — baigė jis savo laišką. Aš jį vis skaičiau ir skaičiau. Mano Dieve, koki dabar Rusijoje dedasi baisūs dalykai! Kas dar daugiau bus iš to viso?

Liepos 19 d.

Šiandien viešųjų organizacijų atstovai surengė "geležies dieną". Visur buvo renkama ūkininkams geležis. Senelis jos paaukojo labai daug.

Liepos 20 d.

Nežinomi piktadariai šiąnakt prie dėdės lango priklįjavo gabalėlį popierio, kuriame neigudusia ranka buvo nupaisyta kaukė su dviem prie jos kryžmai sudėtais kaulais. Apačiojo buvo parašas: "Netrukus ir tu pats ten būsi. Lauk, kada išmuš tavo paskutinė valanda!" Vargšas dėdė iš nusiminimo nežino ką daryti. Jis mano, kad tai esąs Gorbūnovo darbas.

Liepos 22 d.

Studentė Ivanovna, turtingo vietos dvarininko dukrė, įstojo į amunicijos fabriką paprasta darbininke. Ji sako, kad nenorinti gyventi iš savo tėvo buržuizų pinigų. Už tai jis ją praeikė ir įsakė neleisti, kad daugiau jos nė koja neįkeltų į jo namus.

Liepos 23 d.

Į arklių tvartą buvo įsilaužę vagys ir išvedė dėdės geriausiąjį arklių, gražųjį "Almazą." Prie tvarto durų vėl buvo prisegtas popiergalis su kaukole ir parašu: "Lauk mirties!"

Liepos 25 d.

Iš tėvelio gavom neramų laišką. Jis patarė mums kuo greičiausiai parvažiuoti namo, nes kitaip mes galinčios kur nors pakeliui ant geležinkelio užkliūti ir likti vienos. Pasklido paskalos, kad laikioji vyriausybė nuversta ir visą valdžią į savo rankas pasigrobė kareivių ir darbininkų tarybos.

Liepos 26 d.

Felčerio Petrovo sūnus, kuris padėjo organizuoti nenusisėkusią bolševikų demonstraciją, dabar vaikščioja iš vieno namų į kitus ir visur stengiasi sėti neapykantą ir nepasitenkinimą. Kerenskio jis nevadina kitaip, kaip balerina, kadangi jis visuomet visur važinėja automobiliu ir laukia, kol žmonės apmes jį gėlėmis. Jis sako, kad jėm betruksta tik dar vieno dalyko, būtent, duoti pabučiuoti į ranką.

(Bus daugiau.)

Raudonosios armijos jėga ir silpnybės

— Šimto tonų važiuojančios tvirtovės.
— Timošenko apkūlės karininką pateko į kalėjimą. — Raudonasis maršalas su deimantais puošta aukso žvaigždė. — Kodėl kolchozininkai laukia vokiečių? — Slaptas dokumentas apie Raud. Armiją.

Jei anksčiau bolševikų internaciolas, siekdamas pasaulinės revoliucijos daugiau pasitikėjo komunistų perver-smais valstybių viduje, tai eilės metų patyrimas ir nepasisekę revoliucijų bandymai įvairiose kraštuose bolševikų nusistatymą iš dalies pakeitė ir jie į Raudonąją Armiją pradėjo bent gi žiūrėti, kaip į būsimąją komunizmo nešėją į įvairius kraštus. Kitaip sakant, bolševikų internacionalas, nesulaukęs iš propagandos tokių rezultatų, kokių buvo tikėjėsi, iš agitacinio pamažu vis virto kaskart labiau imperialistiniu ir kas labiau ėmė ruošti Raudonąją Armiją, kuri turėjo tarnauti ne tik apgynimui Raudonosios tėvynės, bet ir laimėjimui naujų valstybių bolševizmui.

Didžiausią pasaulyje armija
Jau 1939 m. Vokiečiai skelbė, kad aktyvioje Raudonosios Armijos tarnyboje buvo 1.800.000 vyrų (Weltatlas, pusl. 160).

Tas skaičius gana greitai augo ir šiemet Amerikoje paskelbtomis žiniomis (Žiūrėk "The World Almanac," pusl. 97) Sovietai aktyvios armijos turėjo 4.000.000 vyrų, be to dar buvo paruoštų atsarginių 5.500.000 vyrų, taigi iš viso

Raudonojoje Armijoje gali būti sumobilizuota daugiau, kaip dešimt milijonų vyrų.

Matyt, kad ta mobilizacija ir buvo vykdoma, nes "Time" (š. m. liepos 7 d.) korespondentas, prieš pat vokiečių - rusų karo paskelbimą lankėsi Maskvoje, praneša, kad Raudonojoje Armijoje jau buvo sutraukta 7.000.000 vyrų.

Kaip atrodo raudonarmiečiai
Penkias savaites buvęs Lietuvoje po bolševikų okupacijos turėjau progos kasdieną matyti raudonarmiečius. Tiesa, jie buvo išvargę ir sudulkę, bet negalima sakyti, kad jie būtų darę skurdų valdą. Reikia jiems pripažinti kreditą, kad bent pirmosiomis savaitėmis, raudonarmiečiai Lietuvoje neplėšikavo. Neteko girdėti net, kad jie kokią vištą kur būtų nukniaukę. Neatrodė jie nei apiplyšę, nesimatkė nė kad jiems trūktų ginklų, ar maisto. Priešingai, stebėjau si tais milžiniškais lėktuvais, kurie raiš Lietuvos dangų.

Raudonojoje Armijoje gali būti sumobilizuota daugiau, kaip dešimt milijonų vyrų.

Matyt, kad ta mobilizacija ir buvo vykdoma, nes "Time" (š. m. liepos 7 d.) korespondentas, prieš pat vokiečių - rusų karo paskelbimą lankėsi Maskvoje, praneša, kad Raudonojoje Armijoje jau buvo sutraukta 7.000.000 vyrų.

Kaip atrodo raudonarmiečiai
Penkias savaites buvęs Lietuvoje po bolševikų okupacijos turėjau progos kasdieną matyti raudonarmiečius. Tiesa, jie buvo išvargę ir sudulkę, bet negalima sakyti, kad jie būtų darę skurdų valdą. Reikia jiems pripažinti kreditą, kad bent pirmosiomis savaitėmis, raudonarmiečiai Lietuvoje neplėšikavo. Neteko girdėti net, kad jie kokią vištą kur būtų nukniaukę. Neatrodė jie nei apiplyšę, nesimatkė nė kad jiems trūktų ginklų, ar maisto. Priešingai, stebėjau si tais milžiniškais lėktuvais, kurie raiš Lietuvos dangų.

Kaip atrodo raudonarmiečiai
Penkias savaites buvęs Lietuvoje po bolševikų okupacijos turėjau progos kasdieną matyti raudonarmiečius. Tiesa, jie buvo išvargę ir sudulkę, bet negalima sakyti, kad jie būtų darę skurdų valdą. Reikia jiems pripažinti kreditą, kad bent pirmosiomis savaitėmis, raudonarmiečiai Lietuvoje neplėšikavo. Neteko girdėti net, kad jie kokią vištą kur būtų nukniaukę. Neatrodė jie nei apiplyšę, nesimatkė nė kad jiems trūktų ginklų, ar maisto. Priešingai, stebėjau si tais milžiniškais lėktuvais, kurie raiš Lietuvos dangų.

Kaip atrodo raudonarmiečiai
Penkias savaites buvęs Lietuvoje po bolševikų okupacijos turėjau progos kasdieną matyti raudonarmiečius. Tiesa, jie buvo išvargę ir sudulkę, bet negalima sakyti, kad jie būtų darę skurdų valdą. Reikia jiems pripažinti kreditą, kad bent pirmosiomis savaitėmis, raudonarmiečiai Lietuvoje neplėšikavo. Neteko girdėti net, kad jie kokią vištą kur būtų nukniaukę. Neatrodė jie nei apiplyšę, nesimatkė nė kad jiems trūktų ginklų, ar maisto. Priešingai, stebėjau si tais milžiniškais lėktuvais, kurie raiš Lietuvos dangų.

Kaip atrodo raudonarmiečiai
Penkias savaites buvęs Lietuvoje po bolševikų okupacijos turėjau progos kasdieną matyti raudonarmiečius. Tiesa, jie buvo išvargę ir sudulkę, bet negalima sakyti, kad jie būtų darę skurdų valdą. Reikia jiems pripažinti kreditą, kad bent pirmosiomis savaitėmis, raudonarmiečiai Lietuvoje neplėšikavo. Neteko girdėti net, kad jie kokią vištą kur būtų nukniaukę. Neatrodė jie nei apiplyšę, nesimatkė nė kad jiems trūktų ginklų, ar maisto. Priešingai, stebėjau si tais milžiniškais lėktuvais, kurie raiš Lietuvos dangų.

Stalinu, vadovavusiu toms kariuomenės dalims. 1920 m. dalyvavo žygyje prieš lenkus. Po to jis keletą metų praleido besimokydamas įvairiose Rusijos karinėse mokyklose, drauge su kitais kareiviais, kurie turėjo nemažą kautynių patyrimą, bet kurie, kaip ir jis nebuvo išėję jokio karinio mokslo.

Proletarų maršalas mėgstas aukš ir deimantais

Vėliau keletą metų jis važinėjo po "kapitalistinius" kraštus, studijuodamas jų armijas. Stalino pradėtas didesnis Raudonosios Armijos valymas, per kurį buvo nunešta galva nevienam raudonajam generolui, praskynė Timošenkai aukštesnę vietą kariuomenėje. 1937 m. jis pasidarė komandierium šiaurinio Kaukazo armijos, vieton gen. Kašyrino, kurį Stalinas įsakė sušaudyti. Dar po metų Timošenko buvo pakeltas Charkovo militarinės apygardos komandierium vieton gen. Dubovoj, kuris vėliau irgi buvo sušaudytas. 1939 m. jis vadovavo armijai okupuojant rytines Lenkijos dalis, o vėliau kovose, siekiant okupuoti Suomiją. Paskutiniu metu jis buvo paskirtas Apsaugos Komisarų ir Raudonosios armijos vadu. Gavęs maršalo titulą, jis įsakė sau ir kitiems maršalams padirbinti specialią aukso ir platinos žvaigždę, papuoštą deimantais. Su dideliu iškilmingumu jis aplankė savo gimtąjį miestelį Furmaną ir išbučiavo savo brolių Efrema, kurio jau nebuvo matęs nuo pat 1914 m.

Raudonosios armijos silpnosios pusės
Nors Raudonoji armija apsisvalė nuo politinių komisarų, tuo sustiprindama drausmę ir vieningumą, nors turi ginklų ir žmonių, bet turi ir silpnybių. Visų pirma — karininkų kadras nėra kaip reikiant paruoštas. Atmename juk kaip bolševikai okupavę Lietuvą pasakė, kad į karo mokyklą

Aviaciją sovietai turi armijoje ir laivyne. Viso aktyvioje aviacijos tarnyboje — 100.000 vyrų. Be to dar 50.000 paruoštų aviacijos atsarginių.

Tankų sovietai taip pat buvo nemažai įsigiję: kiekviena pėstininkų divizija turėjo batalijoną tankų. Tai skaitosi aukštas procentas. Iš viso rusai turėjo tankų nuo 6.000 iki 20.000 (tai karinė paslaptis ir sunku viską tiksliai sužinoti).

Prieš puldami Rusiją vokiečiai tankų turėjo apie 15.000. Rusai turėjo ir visą eilę didžiųjų tankų, 100 tonų svorio važiuojančių tvirtovių, kurios tačiau įspūdingiau atrodė parady aikštėse, kaip kovos laukuose.

Raudonosios Armijos vadamaršalas Timošenko

Semionas Konstantinovičius Timošenko yra vienas iš jauniausių armijos vadų: jis teturi 46 amžiaus metus, bet už tat jau 22 metai, kaip jis pažįstamas Stalinui. Timošenko gimęs Besarabijoje, netoli rusų rumunų sienos. Jau 1915 m. jis kovojo prieš Vokiečius, tačiau jo tarnyba caro armijoje baigėsi, kai jis apkūlė vieną karininką ir buvo uždarytas į kalėjimą. Po revoliucijos išleistas iš kalėjimo jis buvo Raudonosios kavalerijos komandieriumi. Jaunasis Timošenko kovojo su "baltaisiais" įvairiose frontuose, buvo sužeistas net penkis kartus. 1919 m. jis dalyvavo Caricino apgynime, kur ir susipažino su

Enciklikų paminėjimas Portugalijoje

Portugalija yra korporatyvinė respublika. Visas jos gyvenimas surištas su korporacijomis. Šios gi remiasi grynai krikščioniškai katalikiškais pagrindais. Čia yra gyvai praktikuojamos didžiosios popiežių enciklikos "Rerum Novarum" ir "Quadragesimo Anno", dėl to šiais metais ir jų sukaktis buvo labai iškilmingai paminėta.

Mažose miesteliuose, net kaimuose, kaip ir didmiesčiuose buvo ruošiamos "Enciklikų Savaitės". Iškilmingos "enciklikų savaitės" uždarymas įvyko Oporto miestą, tai didžiausias darbininkų miestas Portugalijoje, nes kaip sako portugalai: "Oportas dirba Coimbra mokina, o Lisabona valgo". Taigi ir enciklikų savaitės uždarymui buvo labai puikiai parinktas Oporto miestas, nes tievi enciklikos, tai darbo žmonių kodeksas.

18 gegužės į iškilmės susirinko taipgi tūkstančiai jaunuomenės. Teikėsi dalyvauti ir pats Kardinolas Li-

atviru dangumi. Dalyvavo Oporto ir apylinkių organizacijos. Per dešimt tūkstančių mergaičių, savo patraukliomis uniformomis, darė labai malonų ir jaudinantį įspūdį. Iš tūkstančių krūtininių aidėjo giesmės Aukšsabanos patriarchas, kuris specialiai buvo atvykęs į Oportą.

Vienuoliktą valandą laikė Mišias Oporto vyskupas po čiausiajam.

16 valandą įvyko iškilmingas susirinkimas. Kalbėjo katalikų darbininkų komiteto pirmininkas ir keletas kitų iškeldami į aikštę du garbinguosius popiežius ir jų nuopelnus darbininkijai. Su dideliu malonumu prisiminė socialinio teisingumo įvedimą Portugalijoje.

Susirinkimą uždarė Kardinolas Patriarchas, karštais ir iškalingais žodžiais kalbėjo apie darbą ir jo kilnumą: — darbininkų rankos, sakė — primena Kristaus rankas, sutrytas nuo darbo, šv. Juozapo dirbtuvėleje. K.A.S.

bus priimami ir baigusieji pradžios mokyklą, kad tik turėtų kompartijos liūdymą, mokėtų rašyti ir mokėtų rusiškai. Šitaip armija negali būti tvarkoma. Armija be gerų karininkų tai tik mėsa patrankoms.

Toliau, karui iškilus bediniant raudonarmiečių skaišius

priseina daugiau pašaukti kaimiečių, ūkininkų, o tie ypat'ngai nepatenkinti dabartiniu režimu.

Anksčiau minėtasis "Time" korespondentas pasakoja prieš keletą savaičių Sovietų Rusijoje buvęs liudininkas šitokios scenos:

— Vienam miestely netoli Maskvos sutikau kolchozininką, kurs man pasakė: "Kada gi į Rusiją ateis tie Vokiečiai tvarkos atstatyti?" Pasikalbėjimas įvyko krautu-vėje, kur kaimietis nusipirkęs keletą kiaušinių mokėdamas po rublį už kiaušinį. Tie kiaušiniai buvo padėti jo paties vištų, bet jis buvo priverstas valstybei juos paroduoti po 20 kapeikų ir paskiau juos vėl pirkis po rublį." (Time, 1941.VII.7).

Raudonarmiečiai kartais atsisako vadų paklusti

Suprantama, kad nei tokie mobilizuoti kolchozininkai, Nukeltas į 6 pusl.)

KNYGOSI KNYGOSI

Mūsų knygyne dar galima gauti pasirinkimą lietuviškos literatūros ir poezijos rinkinių. Dabar komunistų valdžia užkirtus kelią lietuviškų knygų spausdinimui, LIETUVIŠKA KNYGA pasidarys retenybė. Įsigykite savo kopijas, kol jų dar lieka.

LITERATURA

JONO BILIONO RASTAI, Tūmė, 1913 m. 150 pusl.	\$1.00
ZEMAITES RASTAI, I t., Vilnius, 1914 m. 390 pusl.	\$1.00
LIETUVIŠKOS PASAKOS, II t., surinko Dr. J. Basanavičius, 260 pusl.	\$1.00
PRAGIEDRULAI, III t., Vaidganto, 290 pusl.	\$1.00
VAIZGANTO RASTAI IV t., (Vilniaus ir Kauno laikotarpis — 1918-1921 m.), 240 pusl.	\$1.00
V. KREVES RASTAI, I t., Sutemose-Pasakos ir Dainos.	\$1.00
VARGO MOKYKLA, Literatūros Pasiskaitymai, 175 puslapiai	\$1.00
DIDŽIOJO KARO UŽRAŠAI — Pr. Zadeikis, I t., (1914-1916 m.)	75c
MAŽIOSIOS LIETUVOS BUVUSIEJI RAŠYTOJAI — Prabočių Anūkas, iliustruota, 130 pusl.	75c

EILERASČIAI

SU BALTO NUOMETU — J. Augustaitytė-Vaičiūnienė, 225 pusl.	\$1.00
VAINIKAI, Naujesniosios Poezijos Antologija, Paruošė K. Binkis, 230 pusl.	\$1.00
JAUNOJI LIETUVA, MAIRONIS, 130 pusl.	.50
PADANGĖS, Juozas Sakalas ir Dasaitis, 125 pusl.	.50
KRISTIJONO DUONELAIČIO RASTAI, Sutaisė J. Slapelis, 90 pusl.	.50
TEVYNĖS KELIAI, Liūdas Gira, 65 pusl.	.35
RUDENS AIDAI, A. Jakstas, 100 pusl.	.35
GAMTOS PRILYGIMAI LIETUVIŲ DAINOSE, pagal Dr. R. Van der Meulen	.35
MEILĖ, M. Gustaičio, 1914 m.	.25
BREKŠTA, M. Vaitkus, 1915 m.	.25

"DRAUGAS"

2334 S. Oakley Ave. Chicago, Ill.

Raudonosios armijos jėga ir silpnybės

(Atkelta iš 5 pusl.)

nei kiti jų prieštariai nebus geri kariai — kam jiems ginti baudžiosios režimą. Tuo labiau, kad ir

karių aprūpinimas šlubuoja.

Kai bolševikai įvedė savo bazes Pabaltijoje, turėjau progos Rygoje kalbėtis su vienu pulkininku — karo atache. Jis turėjo slaptas žinias apie Raudonąją armiją ir pasakojo skandalingus dalykus apie jų aprėngimą, maitinimą ir kitokį aprūpinimą. Trūkstant armijai būtiniausių dalykų, bolševikai turi paprotį rekvizicijų keliu paimti iš gyventojų. Tokius atsitikimus aprašo buvęs Prancūzijos komunistų vadovas Souvarinas savo knygoje "Stalin" (pusl. 478). Šitokie dalykai erzina piliečius ir jų sūnus esančius kariūmenėje.

Pasitaiko, kad dėl panašių nesiskaitymų su piliečių nusistatymais raudonarmiečiai atsisako paklaustyti.

Taip, sakysim, buvo kai norėjo raudonąją armiją pasiųsti prieš bolševikus ne ištikimybę parodžiusius Kronštato jūrininkus ir darbininkus. Raudonarmiečiai atsisakė paklaustyti.

Raudonoji Armija dar nebuvo pakankamai pasiruošusi

Jokimas Ribentropas, Vokietijos užsienio reikalų ministras, paskelbė, kad įėję į Jugoslavijos sostinę Belgradą vokiečiai atrado slaptą Jugoslavijos karo atache (karinio pasiuntinio) pranešimą iš Maskvos. Tame pranešime sakoma: "Pagal gautus pranešimus iš sovietų šaltinių, visu smarkumu ruošiamas aviacija, tankų daliniai ir artilerija, pritaikant dabartinio karo patyrimams. Pilnas apsiginklavimas numatoma būsiąs pasiektas 1941 m. rugpjūčio mėnesį." Vokiečiai sakosi pasiskubinę pradėti žygį pirmą, negu rusai spėjo pilnai pasiruošti. Transporto sunkumai

"Draugas" Acmie telephoto.

Batalijonas 39-tos divizijos maršuoja per Memphis, Tenn. Kareiviai taip išdisciplinuoti, kad maršuodami nei nepažvelgia į merginas, šalimis stovinčias ir į juos žiūrinčias.

1939 m. vokiečių skelbtomis žiniomis

sovietų karo laivynas turėjo 496 laivus 318.844 tonų talpumo.

Atmenant, kad sovietų laivynas aprūpintas lėktuvais, — tai vis nemaža jėga. Bet už tat sausumoje vienu iš didžiausių sovietų trūkumų yra nepakankamai suorganizuotas transportas. Tuo klausimu duokime žodį pačiam buvusiam pasižymėjusiam komunistų veikėjui B. Souvarinui:

— Sovietų Rusijoje nei pramonė, nei žemės ūkis, tuo labiau transportas nėra paruošti išlaikyti aukštą moderniojo karo įtempimą.

Pagal Kaganovičiaus (liaudies komisarą - bolševikų ministrą) pranešimą vien tik 1934 m. buvo 62.000 gelžkelių katastrofų, kurių metu sunaikinta 4.500 vagonų, sužalota 60.000 vagonų ir 7.000 garvežių turėjo būti dėl katastrofų išimta iš vartojimo. Tie skaičiai dar paaušo 1935 m. pradžioje. Šimtai žmonių tose nelaimėse žuvo, tūkstančiai buvo sužeisti. (Stalin, 567 p.).

Taigi Raudonoji Armija nors ir sudaro nemažą jėgą, bet jai bus sunku atsilaikyti prieš gerai organizuotus, pasiruošusius vokiečius. Reikia PLATINKITE DRAUGA

kia tik manyti, kad tas karas pareikalaus ypatingai daug aukų. Stalinas niekada nesiskaitė su žmonių gyvybėmis, tuo labiau nesiskaitys dabar, kada žūtūnė kovoją sprendžiamas režimo, o gal ir jo paties likimas. K. J. Prunskis.

Prieš teikimą paramos Rusijai

WASHINGTON, D. C. — Kun. Dr. John Tracy Ellis, istorijos profesorius katalikiško universiteto, viešoje prakalboje Virginijos universitete, pareiškė griežtą protestą prieš teikimą paramos Sovietų Rusijai. Jisai pasakė, kad Sovietų Rusijos viešpatavimas labiausiai prilygo šetono viešpatavimui ant žemės.

Kun. Dr. Ellis sakė, kad jis tuomi neišreiškias oficialio Katalikų Bažnyčios nusistatymo, bet pareiškias juos "4th Class Mail" šiuo tik savo nuomone. Sakė ne galis pritarti rėnimui tokios vyriausybės, kuri savo baisenybėmis daug sykių viršijo nacių viešpatavimą.

Toliau kun. Dr. Ellis aiškinavo, kad Amerika, atsižvelgusi į jos sienas nuo mano kalavijo, tai ne dėl to, kad jis dėdama remti Maskvą, ne nukaltas iš kieto plieno. privalinti atsižadėti remti Svarbiausia, kad mano kala-

Angliją. O atsižadėjimas neremti Maskvą, tai dar ne reiškia užgyrimą nacių viešpatavimo. Kun. Dr. Ellis sakė, kad nepritiktų katalikui drąsinti vyriausybę, kuri užtroškino katalikų laisvę Vokietijoje.

Taupykite Vartotus Pašto Ženklus

Ar norite prisidėti prie tikro misijonieriško darbo? Taupykite vartotus pašto ženklus? Stai lengvas ir visiems prieinamas būdas, kuris neša misijoms didelės naudos, o bendradarbiams gausių nuopelnų.

Šio srity daugiausia gali pasidaruoti tie, kurie dirba krautuvėse, bankuose, ofisuose ir panašiose vietose, kur kasdien pereina daug pašto.

Kada susidarys keletas svarų pašto ženklų, siųskite juos "4th Class Mail" šiuo adresu:

Marian Hills Seminary,
Hinsdale, Illinois

Jeigu du kart drebėjo Maskvos sienos nuo mano kalavijo, tai ne dėl to, kad jis dėdama remti Maskvą, ne nukaltas iš kieto plieno. privalinti atsižadėti remti Svarbiausia, kad mano kala-

vijas paremtas tūkstančiais už plieną kietesnių ir tvirtesnių krūtinų, ištikimai atsidavusių savo vadui.

DLK Algirdas

Kaip per debesų nuolatinį lietu amžiais net uolos pavirsta į naudingą molį, taip per nuolatinį mokslą, idėjų veikimą ir jų įkūnijimą net laukinės tautos virsta kultūrinėmis ir naudingomis valstybėmis.

Vabalas-Gudaitis

Naudokitės pilnesniu "Draugo" patarnavimu

Ar reik pašto ženklelių? Ar norit registruoti laisvą, įkirti "Money Order", ad...austi siuntinius? Kreipkitės į "Draugo" raštinę!

Ar reik notaro parašo arba antspaudos? Ar gavote iš valdžios kokias nors blankas, kurių visiškai nesuprantat? Kreipkitės į "Draugo" raštinę!

Ar reik kokio nors vertimo anglų ar lietuvių kalboje? Kreipkitės į "Draugą" 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill. Canal 8010

MIDDLE-AGED PEOPLE are common offenders

If you're past 40, the chances are that your breath will be offensive often than that of a young person. Fermentation of tiny food particles caught by partial plates and dentures frequently cause this condition which you yourself may not detect but which is so offensive to others. Why not take the easy, pleasant precaution that so many fastidious people use to halt this fermentation—Listerine Antiseptic employed as a mouth rinse. It immediately makes the breath sweeter, purer, less likely to offend. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

Before Any Date Use
LISTERINE ANTISEPTIC
To Make Your Breath Sweeter

Turtas Virš \$6,000,000.00

Apart Apsaugos, Turime \$495,000.00
ATSARGOS FONDA Virš

Nėra Saugesnės Vietos Dėl Taupymo Pinigų.
PARDUODAM U. S. DEFENSE SAVINGS BONDS

STANDARD FEDERAL SAVINGS

and
LOAN ASSOCIATION of Chicago
JUSTIN MACKIEWICH, Pres.
4192 Archer Avenue
VIRGINIA 1141

Remkite tuos visus, kurie skelbiasi "Drauge"

GARY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

KELNER - PRUZIN

Geriausias Patarnavimas — Moteris patarnauja

Phone 9000

620 W. 15th Ave.

"Mūsų Atlikti Darbai Kalba už Save"

PAMINKLAI

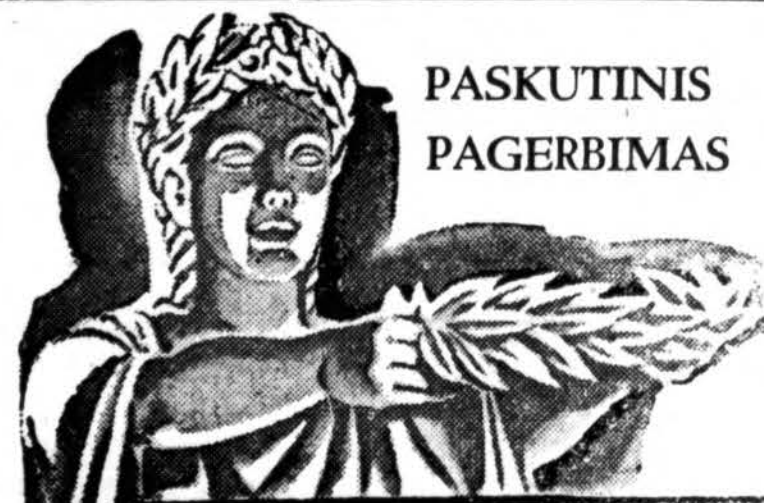
MENISKAS DARBAS

ZEMOS KAINOS

TEISINGAS PATARNAVIMAS

Venetian Monument Co.

527 N. Western Ave. Tel. See. 6103

PASKUTINIS
PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE

Tel. YARDS 1741-1742

4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE

Tel. LAFayette 0727

Radio Programas — 10:00 val. antradienio ir šeštadienio rytais, 18 Stoties WHIP (1520), su P. Saltimeru.

LIFE'S BYWAYS

Everybody raves about your salads, Peg. What's the secret?

MIRACLE WHIP!
Its "different" flavor always makes a hit.

MILLIONS AGREE—Miracle Whip does work wonders with salads! A unique combination of old-fashioned boiled dressing and fine mayonnaise, Miracle Whip is by far America's favorite salad dressing.

MARGUTIS
RADIO LAIKRAŠČIO 10-t METAI
APTARNAUJA CHICAGOS ir APYLINKES LIETUVIŲ

Vienintelis Vakarinis Lietuvių Programas Amerikoje — Leidžiamas 9 Sykius į Savaitę

SEKMADIENIAIS 1 val. p. p. KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak. PENKTAD. ir ŠESTAD. 7 v. v.

WHFC-1450 kil.

KOPLYČIOS DYKAI
VISOSE MIESTO DALYSE

AMBULANCE
DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

ANTHONY B. PETKUS
1410 South 49th Court
Tel. CICERO 2109
6812 So. Western Avenue
Tel. GROvehill 0142

LACHAWICZ IR SONAI
2314 West 23rd Place
Tel. CANal 2515
42-44 East 108th Street
Tel. PULlman 1270

J. LIULEVIČIUS
4348 S. California Ave.
Tel. LAFayette 3572

S. P. MAZEIKA
3319 Litanica Avenue
Tel. YARDS 1138-1139

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street
Tel. YARDS 0781-0782

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Litanica Avenue
Tel. YARDS 4908

P. J. RIDIKAS
3354 South Halsted Street

Skyrius: 710 W. 18th St.
Visi Telefonai: YARDS 1419

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

Labai gražus pavyzdys

Pagerbė žuvusius už Lietuvos laisvę partizanus

Aušros Vartų parapijos bažnyčioje liepos 4 d. atlaikytos iškilmingos gedulo pamaldos už žuvusius Lietuvoje partizanų kovose prieš rusus - bolševikus.

Kun. dr. K. Rėklaitis, M. I.C., paprašė susirinkusių atkalbėti rašančių už partizanų. Atgiedojus egzekvijas, atlaikyta iškilmingos šv. Mišios. Celebrantu buvo kun. dr. K. Rėklaitis, MIC., asistuojant diakonu kun. P. Činikui, MIC., ir subdiakonu kun. M. Jodkai, MIC.

Išpūdingą pamokslą pasakė kun. J. Prunskis, sugraudindamas klausytojus iki ašarų. Jis pažymėjo, kad tai didelė duobė, kurioje palaidota 3000 lietuvių patrijų. Tai didelis kapas, kuriam užkasti žuvę už tėvynės laisvę.

Tėvai Marijonai tikrai dirba šventą, patrijotišką darbą. Mūsų tėvynė Lietuva tikrai bus laisva ir nepriklausoma, nes turi daug gerų patrijų, kaip Tėvai Marijonai, kurie dirba ir meldžias už mūsų tėvynę Lietuvą. Tikrai jie eina šventos atminties arkivyskupo Jurgio Matulevičiaus pėdomis.

Tos pamaldos ir žmonės Aušros Vartų bažnyčioje yra vertės Dievo akivaizdoje negu milijonas dolerių. Labai malonu būtų matyti, kad Tėvų Marijonų pavyzdį pasektų viso pasaulio lietuviai. Kur tik randasi lietuvių Romos katalikų parapijos, kad atlaikytų pamaldas, kaip Aušros Vartų bažnyčioje.

Būtų labai gerai, kad visi lietuviai prisimintų Lietuvą ir savo kasdieninį maldoje, ir jos sūnus, žuvusius už laisvę, kun. J. Prunskis ragino per pamokslą melstis kas dieną.

Pamaldos baigės "Libera" prie katekizmo. Parapi-

jos choras, vadovaujant muzikui Brazaiciui, gražiai giedojo mišias.

Pamaldose skaitlingai dalyvavo parapijonai, buvo žmonių ir iš kitų parapijų; taip pat J. M. prel. M. Krusas, Lietuvos konsulas P. Daužvardis, dr. P. Vileišis, L. Šimutis, "Draugo" red. ir daug kitų. Dalyvavęs

Rengiasi prie pikniko

Palaimintos Lietuvos dr. gijos piknikas įvyks sekmdienį, liepos 13 d., Willow West Parke, Willow Springs, Ill. Viskas jau prirengta. Taip praneša pikniko rengimo komisija: gera orkestra, skanūs valgiai ir gėrimas, saldumynai ir kiti gero pikniko malonumai su daugybe gerų dovanų. Tik laukia pikniko dienos ir skaitlingo narių ir svečių atsilankymo.

Patogumo dėlei, kurie neturi nuosavos transportacijos, yra paimtas Liesos trokas, kuris liepos 13 d. išvažiuos nuo Chicago Lietuvių Auditorijos 11 val. ryto iš pakely sustos Brighton Parke prie Shulmistras Realty Co. ofiso, 4016 S. Archer Ave. Šis patarnavimas bus teikiamas visiems už mažą atlyginimą.

I šį pikniką kviečiami visi, ypač tie, kurie myli tikrą lietuvišką - amerikonišką pobūdžio pasilinksminimą tyrime ore, tikroji lietuviškoji draugiškoji atmosfera.

B.J.J.

Jubiliejinis piknikas

Cicero. — Visų šventųjų draugystė, moterų ir vyrų, šįmet mini 25 metų jubiliejų.

Jubiliejinį metų programą pradės pikniku, kuris įvyks liepos 13 d. Kubilių darže, 83rd ir Kean av., Justice Park, Ill. Pradžiai 11 val. ryto. Įžanga dykai. Bus dovanų ir gera muzika. Pirm. J. Šileikis, vardu komisijos, užtikrina "good time". Sako, piknikas bus tikrai žemaitiškas: net ir krapaviško kugelio turės. Visi kviečiami atsilankyti.

Rašt., E. W. Mikutis

"BROLYBĖS NESEJŲ" LIEKANOS

("Draugas" Acme fotografuoti)

Lvove, Lenkijoje, išlikę žmonės tarp daugybės lavonų ieško savųjų ir artimųjų. Sakoma, kad bolševikų komisarai ir GPU agentai besitraukdami tūkstančius žmonių išžudė ir paskui dar lavonus apdardė, kad savieji negalėtų jų pažinti. Štai, komunistų nešama pasauliui "brolybė".

Susirinkimai

Svarbus Federacijos Chicago apskrities susirinkimas įvyks trečiadienį, liepos 9 d., Aušros Vartų par. mokyklos kambary, 8 val. vakare.

Laikas bėga greitai, atnešdamas naujųjų pasauliui, taigi ir mūsų tėvynėi Lietuvai, taigi turime prieš akis daug reikalingų darbų. Skyrių ir organizacijų atstovai ir visi lietuviai veikėjai prašomi atsilankyti. Šiame susirinkime, prelegentu bus dr. P. Vileišis. Jis nušvies mums dabartinę Lietuvos padėtį ir ateities planus. Valdyba

Jis nieko neužmiršo!

Brevard, North Carolina, mirė vienas senelukas 83 metų, vardu Vance Galloway, ir jis tikrai nieko neužmiršo pirm savo mirties.

Jis paliko pilnas instrukcijas visiems viename užlipdytame voke. Laiške jis pažymėjo pradžios vardą, numatė kas turėtų padaryti medinį karstą, laidotuvių valandą, kurie giedos chore, kas ką jam duobę, ir kurie turėtų nešti grabą ir daug kitų smulkių nurodymų. Tai bent tes tamentas; nepaliko pinigų, bet visus nurodymus.

Kitam gera nepadaręs ne lauk iš kito gera.

CONRAD Fotografas

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniausia užimdoma ir Hollywood šviesomis. Darbas Garantuotas.

420 W. 63rd Street
Tel.: Biznis - ENGLEWOOD 5883
Rez.: - ENGLEWOOD 5840

Ko mums trūksta

Tiesa, atvirai turime pripažinti, jog mūsų gyvenime dar daug ko trūksta. Spraga tarp mūsų jauniosios ir senosios kartos dar vis neapsakomai didelė. Jaunieji su senaisiais vis dar neišmoko susirasti bendros kalbos. Čia kalti ir vieni ir kiti. Jaunieji per dažnai nenori susidaryti aiškių savo orientacijos nuostatų, o senesnieji dažnai savo pernelyg pasenusios orientacijos nenori jokiū būdu pakeisti nė per nago juodumą. Tai svarbiausias trūkumas.

Kiti, ypač materialiai trūkumai, nesudaro pagrindo atsiradusiam mūsų gyvenime trnyimosi tarp jaunimo ir senimo. Tai tik nedideliai, kurie nenormalią padėtį dar labiau padidina. Šiandien mūsų jaunimui glaudžiau suorganizuoti pirmiausia svarbu nustatyti pagrindiniai principai, kurie būtų priimtini ir seniesiems ir jaunesiems, svarbu surasti sąlygas platesniam jaunųjų veikimui ir taip pat svarbu sudaryti sąlygas centralizuotam jaunimo centrui, kuris galėtų pilnai ir tik jaunimo organizavimu rūpintis. Kitaip

APSAUGOS BONAİ KAS REIKIA ŽINOTI

K. Kas yra U. S. Apsaugos Taupumo Bonas?

A. Šis Bonas yra įrodytas, kad tamsta paskolinai J. A. Valstybių Vyriausybės pinigų nacionalinės apsaugos reikalams. Tamstos įgytas Bonas turi palūkanas — 2.9 nuosimėjų per metus, jei išlaikomas iki pribrendimo (dešimts metų).

visas darbas, visos aimanos nueis vėjais.

Nes neužtenka tik sukurti paskiras organizacijas ir lokalius klubus. Yra būtina jiems nuolatos teikti direktyvas, o toms direktyvoms teikti turėtų būti centrinis jaunųjų organas, kuris savo dispozicijoje turėtų ne tik moralių, bet ir materialų resursų.

Tiesa, tai pareikalautų nemaža darbo ir finansinių išlaidų, bet, mūsų manymu, apie tai pravartu yra rimtai pagalvoti.

Jon. Vaiva.

Pranešimas

Dariaus-Girėno Paminklo Statymo Komiteto labai svarbus susirinkimas įvyks "Margučio" redakcijoje liepos 9 d., 8 val. vakare. Visi komiteto nariai būtinai turi atsilankyti.

V. Rėkus, Kom-to sekr.

Jūsų Gražus Apsirėdymas - Mūsų Specialybė

ZAVIAUSIAS PASIRINKIMAS SUKNELIU BLAUSKELIU PIRSTINIŲ KOJINIŲ POKETBOOKU KORSETU KODIKIAMS DRABUŽIŲ V. VILEISIENE, SAV.
GLAMOUR FROCK SHOP
5922 W. Roosevelt Rd.
Tel. AUSTIN 1175

CLASSIFIED

100 Dol. Dovanų

Tam, kuris įrodys, kad pirkti namą, lotą, arba farmą nėra saugus investicija. Pasaulyje, kurie norite nusipirkti arba išlaikyti, naują namą pastatyti, seną pataisyti. Taipgi turime keletą dešimtų senesnių namų po visą Chicago, visokio didumo, biūnačių ir privatinių. Kainos nuo 18 šimtų iki 185 tūkstančių. Galima pirkti arba statyti su mažu įmokėjimu, kitus mokėti kaip rentą.
CHARLES P. SUROMSKIS & CO.
6921 S. Western Ave.
Rep. 3713 — Vakaraš. Pros. 1111

REIKALINGAS DARBININKAS SPAUSTUVĖJE

Reikalingas tuojau priities spaustuvės darbininkas. Pastovus darbas. Kreipkitės:
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

AR NORI ĮSIGYTI NUOSAVĄ NAMĄ IR \$100 ĮEIGŲ Į MĖNESĮ?

Jei taip, šauk:
JOHNSON — REPUBLIC 2030
11 kambarių rezidencija — 3-jų kambarių garažius — lotas 35x125 pp. Kaina tikrai \$5500.

Did "Diamond Jim" Have Stomach or Ulcer Pains?

It is hardly likely that Diamond Jim Brady could have eaten so voraciously if he suffered after-eating pains. Sufferers who have to pay the penalty of stomach or ulcer pains, indigestion, gas pains, heartburn, burning sensation, bloating and other conditions caused by excess acid should try a 25c box of Udgas Tablets. They must help or money refunded.

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA

Išvežiojame po visą Chicago

REMKITE SENA LIETUVIŲ DRAUGĄ

MUTUAL LIQUOR CO.
4707 S. Halsted St.
Tel. BOULEVARD 9014

WHOLESALE FURNITURE BROKER

DINING ROOM SETS — PARLOR SETS — BEDROOM SETS — RUGS — RADIOS — REFRIGERATORS — WASHERS — MANGLES — STOVES.
All Nationally Advertised Items.

ALEX ALESAUSKAS & SONS

FACTORY REPRESENTATIVE

6343 So. Western Avenue
Telefonas REPUBLIC 6051

Garsinkitės "Drauge" ir patirsite didesnę pasisekimą Jūsų biznyje arba profesijoje.

JUBILIEJAUS PROGA

10 Savaičių Prenumerata Siūloma

UŽ VIENĄ DOLERĮ

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

Štai duodame tokį pasiūlymą naujiems skaitytojams: Užsisakykite dešimčiai savaičių "susipažinimui" "Draugą" už vieną dolerį.

Tik pamanykite, už vieną dolerį naujiems skaitytojams dienraštis "Draugas" siunčiamas per dešimtys savaičių — tai yra, 60 laikraščio numerių už vieną dolerį! Šiomis dienomis "Draugas" yra žymiai sumodernizuotas, patobulintas ir visais atžvilgiais pagerintas. Tai gi čia yra puikiausia proga padaryti didelę malonę draugams, giminėms ir draugams — užsakykite jiems "susipažinimo prenumeratą" už vieną dolerį. Pasinaudokite jubiliejaus proga!

Tai tikras bargas ir visiems naujiems skaitytojams puikiausia proga pradėti dienraščio "Draugo" skaitymą. Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois
arba šaukite CANal 8010

DOMINIKAS KURAITIS, Sav.

Rez. Tel. VICTORY 2499

AGENTAI:
Jonas Rodinas
Jonas Jasinskas
Ant. Labanaskas
H. Rajewski
"Shorty"

VARTOTŲ KARŲ SKYRIUS:
806 West 31st Street
Chicago, Ill.
Telefonuokite:
VICTORY 1696

MILDA BUICK SALES

VIENINTĖ LIETUVIŲ BUICK'O AGENTŪRA

Nauja Vieta:

907 WEST 35TH STREET, CHICAGO

Telefonas: LAFayette 2022

Susimuša ne vien paprastai žmonės

Priežodis sako, kad gėnys margas, o svietas dar margsnis. To posakio įrodymui gali būti ir tas faktas, kad susimuša ne vien paprastai žmonės, o ir profesorai.

Štai išėjo aikštėn, kad E. J. Moulton, Northwestern universiteto profesorius, pagarsėjęs trijų knygų autorius, kieme prie savo namo susikūmščiavo su savo kaimynu R. A. Sallery, kurs yra paprastas agentas.

Susikūmščiavimas įvyko jau birželio 5 d., bet profesorui "warrantas" išimtas tik dabar, nes per tą laiką jo namie nebuvo.

Dėl ko peštynės įvyko, nežinia. Kaimynai sako, kad R. A. Sallery važiuodamas į garažą, su savo automobiliu užvažiavo ant profesoriaus pievelės.

Jei vieno ūkininko kiaušė ar galvijai išmėndžioja kaimyno daržą, jaus, ar pievą, tai neretai dėl to įvyksta muštynės ir bylos. Panašiai dabar įvyko tarp profesoriaus ir agento. Profesorius savo kaimynui drožė į akį pirm negu tas nusiėmė akinius. Teismas įvyks liepos 22 d.

Balsavimai karo klausimu

Chicagos dienraštis Tribune šiomis dienomis atsi klausė piliečių karo klausimu. Kaip žinome, tas klausimas jaudina visą Ameriką. Vieni nori, kad Amerika stotų į karą ir tvirtina, kad didžiulia žmonių tam pritaria. Kiti griežtai tam priešinosi ir sako, kad didžiulia žmonių karui priešingi. Dabar Chicagoj minėtas laikraštis ir atsi klausė piliečių. Iš balsuotojų sąrašo paklausimai buvo pasiūst kas dešimtam piliečiui. Klausimas buvo šitoks: "Shall the United States enter war to help defeat Hitler?"

Atsakymų jau gauta 14,090. Už karą balsavo 2,948, o prieš 11,034. Reiškia daug maž keturi iš penkių balsuotojų stoji prieš Amerikos stojimą į karą.

Chicagos mieste balsavimai buvo pagal wardus. Todėl čia paaiškėjo įdomus dalykas.

45-tame ward'e, kur tirštai gyvena vokiečiai, prieš karą balsavo veik 93 nuoš.

24-tame ward'e, kur tirštai gyvena Rusijos žydų, už karą balsavo veik 55 nuoš.

Panašus balsavimas darytas ir New Yorke. Ten 68 nuoš. balsavo prieš karą.

Pašaukti į kariuomenę

Šiomis dienomis be kitų yra pašaukti į kariuomenę šie: Walter Novak, 2129 W. 23 Pl., T. J. Kubas, 1627 W. 17 St., A. J. Saržickas, 2320 So. Hoyne Ave.

Kaip pečių kurenti be dūmų

Visi diedieji miestai kenčia nuo dūmų. Nuo jų kenčia ir Chicagos miestas. O yra būdas bent sumažinti dūmus. Yra budas kurenti pečių be dūmų. Tame dalyke yra parašyta knygelė iš 100 puslapių ir ji išsiuntinėta Chicagos janitorijų unijos nariams. Ją išsiuntinėjo unijos prezidentas su įsakymu, kad kiekvienas janitorius susipažintų su būdiniu kurenimu ir kad kiekvienas kurentų pečius pagal nurodymus minėtoje knygoje.

Tai prisirengimas prie ateinančios žiemos. Chicagoje yra apie 400.000 šildomų pečių. Juose per metus sukurenama apie 35 milijonus tonų anglių. Jei visi išmokyti moksliškai kurenti, tai sutaupytų daug anglių ir labai sumažintų dūmų kiekį.

'Igniagesių paroda

Ateinantį sekmadienį Soldiers' Fielde įvyks ugniagesių ir policmonių paroda. Pri si rengimai jau padaryti. Dabar daromos pratybos. Be kitko yra pastatyta 6 aukščių bokštas. Tame bokšte kils gaisras ir ugniagesiai ir taipgi policmonai turės pasirodyti, ką jie gali padaryti tokiam atsitikime. Jų darbas bus mieruojamas ne minutėmis, o sekundomis.

Tas "show" bus įdomesnis, negu cirkas.

Policmonai savo keliu parodys, kaip gauda kriminalistus ir kitokius nusikaltėlius.

Liepos Ketvirtosios

Marilyn Austin, 4 metų mergaitė, 943 W. 61 St., praėjusį šeštadienį po Liepos Ketvirtosios šaudymų rado gatvėje torpedą. Manydama, kad tai saldainis, ją kando. Torpedo sprogo ir išdraskė mergaitę burnelę. Tą pat dieną mergaitė mirė.

Koronerio teisme nebuvo išaiškinta, iš kur buvo atsiradęs ta torpeda.

SKAITYKITE "DRAUGA!"

("Draugas" Acme telephoto.)

Adv. Charles Mattingly (kairėje) iš Indianapoliso sutiko netikėtą mirtį svečiuose. Jis su savo žmona Lurayne (vidury) buvo atvykęs į svečius į Bloomington, Ind., kur tapo nušautas. Prieš pat mirtį Mattingly paminėjo Mrs. Carolyn Payne dešinėje, 43 metų amžiaus našlę. Ji tapo suareštuota. Mattingly buvo Indiana Public Service komisijos advokatas.

Sako, kad jau reikia nustoti tupčioti

Chicagoj per radio pasakė rimtą prakalbą plačiai pagarsėjęs gen. Wood. Jisai aštriai kritikavo dabartinę Amerikos politiką karo klausimu. Sako, kad jau atėjo laikas nustoti tupčioti. Sako, kad reikia pasiskirti aiškų kelią — arba aiškiai ir atvirai stoti karan, arba aiškiai ir atvirai pasiskelbę laikytis nuošaliai. Jei Ameriką nusistatytų nesikišti į karą, tai prisiėtų Anglijai partarti pradėti derybas dėl taikos.

Kad karan stojimo ar nestojimo klausimą tinkamai išrišus, tai, gen. Wood sako, reikia atsiklausti piliečių. Piliečių balsavimas tegali tinkamai išrišti tokį opų klausimą.

Toliau gen. Wood aiškino, kad Amerika neprivalanti bijoti nacių užpuolimo. Dėl nacių laimėjimo Europoj nesusidaro ne vien militarinio, o nei prekybinio pavojaus.

Gen. Wood išvedžiojo prieš stojimą karan. Sakė, kad Amerikai įsivėlus karan, tas karas tęstųsi metų metus. Amerikos skolos per tą laiką pasiektų 200 milijonų dolerių. Tokių skolų nei Amerika negali tikėtis išmokėti ir todėl jas reiktų panaikinti.

Daktaras bėdoj

Dr. N. Schaffner, 53, buvo suareštuotas prie savo namų, 6602 N. Ashland ave. Mat sakoma, kad jo ofise staiga mirus jo pacien-tė Emma Laisure, 27 metų amžiaus dviejų vaikų motina. Jos vyras sako, kad minėtas daktaras naktį atvežęs jo negyva moterį suvyniotą į blanketą ir palikęs prie durų.

Pasisekė pavogti brangų žiedą

Gabus vagis naktį įlindo pro langą į John Peters, 1727 Caldwell st., namą ir visiems saldžiai miegant, turėjo tikrą rugiapūtę. Susirado deimantinį žiedą, vertės \$1.000 ir \$30 grynais. Su grobiu įlindo pro tą langą, pro kurį buvo įlindęs.

ALL MAKES - NEW AND REBUILT
TYPEWRITERS
AND
ADDING MACHINES
— SMALL MONTHLY PAYMENTS —
ALL MAKES
SOLD, RENTED
AND REPAIRED
— LIFETIME WARRANTY —
ONE HUNDRED PERCENT SATISFACTION GUARANTEED
★ STAR TYPEWRITER COMPANY
ROBERT C. GOLDBLATT, Manager
189 W. MADISON ST.
Phone DEARBORN 8444
ESTIMATES—FREE—DEMONSTRATION

Teisėjo sūnaus vestuvės

Teisėjas John J. Prystalskio sunus veda ir šliubas įvyks St. Philip Neri bažnyčioj ateinantį šeštadienį. Veda p-lę Mary O'Dea iš St. Louis, seniau gyvenusią Chicagoj.

Nedaug teims

Iš Illinois valstybės per rugpj. mėnesį į armiją tebusių paimta tik 3,311 vyrų. Tai mažiausia mėnesinė kvota nuo pat drafto pradžių. Taip bus dėl to, kad tiekui tesą patalpų.

Thomas Owens, 22, neteko pačios. o pati Dorothy pareikalavo persikyrimo delto, kad kai ji bardavo jį už "betinimą" ant arklių, tai ją sumušė ir sudaužė akinius. Dėl tokios priežasties ji ir gavo divorsą.

× Liepos 4-tą, vėlai vakare, gaisras ištiko Antano Mosteikos rezidenciją, kuri randasi arti Marquette Rd. ir Talman Ave. Gerokai apdegė kai kurie rakandai. Antanas Mosteika yra "precinct captain" ir veikia politikos dirvoje.

× Iš "Draugo" štabo šiuo metu yra atostogose: red narys J. Pilipauskas ir intertaipistas K. Boguslovas. Presmonas brolis Vincas Žvingilas yra išvykęs į Marijonų seminariją metinėms rekolekcijoms ir trumpam poilsiui.

× Brightonparkiečiai labai patenkinti "Draugo" ekskursija, ypač Mot. Sągos 20 kp. narės džiaugiasi turėjusios "good time". Jos per visą dieną linksmi dainavo, gavo komplimentų ir

nuo svetimtaučių. Apdainavo jūrą, Lietuvą ir viską. Nemažai kluvo ir Stalinui. Kai kurios sakė atsidainavusios už visą metą. Mat per metus laiko Lietuvai esant rusų vergijoj, links-mesnė dainelė negalėjo prasiveržti pro liūdnas krūtines.

× Petras Medonis su žmona iš Detroit, Mich., ir p. Barštienė, Brighton Park biznierka, lankėsi "Draugo" redakcijoj ir stebėjosi visais dienraščio įrengimais. Medoniai į Detroit, Mich., grįžo praeitą pirmadienį. P. Medonis yra ne tik žymus Detroit lietuvių veikėjas, bet vienatinis lietuvis Amerikoje smuikų išdirbėjas.

× Frank Straukas, buvusio "Draugo" spaustuvės darbininko Steve brolis, šio mėnesio 8 d. iš Fort Eustis išplaukia į Honolulu, Havaii salas. Frank Straukas tarnauja US kariuomenėj.

Kai tėvynei bus gera, tai ir visiems tėvyniečiams bus gera jo gyventi.

Pulk Plechavičius

AR DAUG KŪRO SUDEGINAT ŽIEMOS METU?

Vartodami ROCK WOOL Namų Insuliaciją Sutaupysite Daug Pinigų.

Laikui bėgant, Jūs vistiek insulinsite savo namus, nes:

1. Sutaupysite 40% kūro;
2. Apsaugo gyventojų sveikatą;
3. Padidina namų vertę;
4. Taiso namų šilumą;
5. Duoda gerą apsaugą nuo gaisrų;
6. Greitai ir lengvai įtaisoma.

Apskaičiavimas Dykai!
Paprastame F.H.A. Paskolintume ir išmokėjime.

Mes taip pat pardodame visokių stogų ir sienų dengimo medžiagų.

ALEX ALESAUSKAS
CHICAGO REPRESENTATIVE
6343 S. Western Ave. Republic 6051
Warehouse: 9401 So. Stony Island Ave., tel.

Suniukas laimėjo garbės taurę! Jis yra "viršūnis šuva" nes jam kas tai naujo pridėjo. Kas tai naujo pridėta ir prie garsaus cigareto! Duoda jums puikų naują skonį!

Kas tai NAUJO* tapo pridėta!

Tas pat pažįstamas pakelis — bet NAUJI Old Gold!

*LATAKIA

(Ištarima "La-takia") smagus tabakas iš Ryūnio Viduržemio, sujungtas su kitais garsiais tabakais, sukuria naują puikų Old Gold skonį.

In Deep Respect
To The Memory Of Their Vice-President
JAMES P. DOODY
The Offices Of
SUKYS-DOODY-ANTONISEN,
Incorporated
Will Be Closed All Day
Thursday, July 10, 1941